

Samenwerken aan materiaalketenbeleid

Met genoeg kijk ik terug op 2009, het jaar van ons eerste lustrum. Na vijf jaar Vereniging Afvalbedrijven mogen we concluderen dat we in ons oorspronkelijke doel zijn geslaagd. We voeren de discussie binnenshuis en zijn in staat onze visie helder te maken. We laten een eendrachtig en krachtig geluid horen en worden in Den Haag en Brussel serieus genomen. Daarbij zoeken we steeds vaker naar samenwerking met andere partijen en gaan de inhoudelijke discussie aan met voor- en tegenstanders. Samen met collega-brancheorganisaties en overheden werken we aan het verder uitwerken van het materiaalketenbeleid, kernpunt van het tweede Landelijke afvalbeheerplan dat eind 2009 is bekrachtigd. Ter voorbereiding daarvan hebben we een strategisch document opgesteld waarbij de krachtenbundeling en de intern goed georganiseerde overlegvoering zijn waarde hebben bewezen. Ook de samenwerking met werkgevers, werknemers en andere brancheorganisaties aan de ontwikkeling van de arbocatalogus voor de sector werpt zijn vruchten af. In 2009 heeft de Arbeidsinspectie de catalogus deels goedgekeurd. In 2010 gaan we hem zeker afronden.

Zeer tevreden zijn we over de met de overheid gemaakte afspraak om de verbrandingscapaciteit tot 2020 niet verder uit te breiden. De Vereniging Afvalbedrijven heeft altijd gepleit voor een krappe verbrandingscapaciteit om preventie en hergebruik van afval optimaal te stimuleren en de maatschappelijke kosten zo laag mogelijk te houden. De vervroegde invoering van de R-status voor afvalenergiecentrales - waar we heel blij mee zijn - verandert niets aan deze visie. Door deze status wijzigt de voorkeursvolgorde immers niet: materiaalhergebruik gaat voor energierugwinning. De R1-status doet hier niets aan af. Het zijn de minimumstandaarden die bepalen hoe afvalstoffen worden verwerkt, dus als de minimumstandaard materiaalhergebruik is, is het niet toegestaan en ook ongewenst te verbranden met energierugwinning. De R1-status brengt wel het gelijkwaardig speelveld met Noordwest-Europese landen dichterbij. Bedrijven kunnen eenvoudiger brandbaar afval importeren uit landen waar nog een tekort aan verbrandingscapaciteit bestaat.

Op basis van jarenlange ervaring en verschillende ontwikkelingen hebben we in Nederland vele verantwoorde verwerkingsmogelijkheden ontwikkeld die een samenhangend geheel vormen. De ingeslagen weg naar materiaalketenbeleid omarmen we en volgens mij zijn we hierin al een behoorlijk eind op weg in Nederland. We nemen in Europa een vooraanstaande positie in. We hopen dat de aankomende Nederlandse regering de ingeslagen weg volgt. Uiteraard zullen we de nieuwe volksvertegenwoordigers en bestuurders opzoeken om hen goed te informeren over de afvalsector, samen te werken aan de totstandkoming van een recyclingmaatschappij en een bijdrage te leveren aan het sluiten van de materiaalkringloop en de bescherming van het klimaat.

Pieter Hofstra, voorzitter Vereniging Afvalbedrijven

Pieter Hofstra, voorzitter Vereniging Afvalbedrijven

Working together on the materials chain policy

I look back on 2009, our fifth anniversary, with satisfaction. After five years as the Dutch Waste Management Association we can conclude that we have achieved our original goal. We discuss matters internally and are able to develop and project a clear vision. We speak with a strong, united voice and are taken seriously in The Hague and in Brussels. We increasingly look to cooperate with other parties and engage in discussions on matters of substance with supporters and opponents alike. With our fellow industry associations and government departments we are working to further refine the materials chain policy, the pivotal element in the second National Waste Management Plan adopted at the end of 2009. In preparation for this we drew up a strategy document in a process that proved the value of our combined strength and well organised internal negotiation mechanisms. We have also reaped the benefits of working with employers, employees and other industry associations on the development of the Health and Safety Catalogue for the sector. In 2009 the Labour Inspectorate partially approved the Catalogue. We are confident of completing the Catalogue in 2010.

We are very satisfied with the agreement concluded with the government to put any further expansion of incineration capacity on hold until 2020. The Dutch Waste Management Association has always argued for the provision of a tight level of incineration capacity, because this provides the best incentive to prevent and recycle waste and keep the social costs as low as possible. The early introduction of R1 status for

waste-to-energy plants - which we are very pleased with - does nothing to change this view. This status does not alter the waste hierarchy; materials recycling is preferred to energy recovery. R1 status does not weaken this principle at all. The minimum standards determine how wastes are treated and processed; if the minimum standard for a waste is materials recycling, it is not permitted - and is indeed undesirable - to incinerate it with energy recovery. What the R1 status does do is bring a level playing field with the other North-West European countries a step closer. The incinerator operators can more easily import combustible waste from countries which have a shortage of incineration capacity.

Based on years of experience and various trends and technological advances in the Netherlands, we have developed many responsible processing options that together form a complementary package. We embrace the chosen route towards a materials chain policy. I believe we have already come a long way in the Netherlands and have achieved a leading position in Europe. We hope the next Dutch Government continues to pursue this course. Needless to say, we will approach the new members of parliament and office-holders to keep them informed about the waste sector, work with them on the creation of the recycling society and do our part to close material cycles and protect the climate.

Pieter Hofstra, chair of the Dutch Waste Management Association

Nationaal beleid: materiaalhergebruik en nuttige toepassing

- ▶ R1-status voor meest energie-efficiënte afvalenergiecentrales
- ▶ Niet-herbruikbaar en niet-brandbaar afval vrijwaren van belastingheffing
- ▶ Systeemtoezicht draagt bij aan begrip tussen overheid en bedrijf

LAP-2

Op 24 december 2009 treedt het tweede Landelijk afvalbeheerplan (LAP-2) in werking. De Vereniging Afvalbedrijven heeft zich zorgvuldig voorbereid op de komst van dit voor de sector belangrijke plan en namens haar achterban al in 2007 een *position paper* bij de overheid neergelegd. In jaren daarna spreekt zij regelmatig met de overheid over het onderwerp en in 2009 levert de Vereniging Afvalbedrijven een inspraakreactie op het ontwerp-LAP-2.

De Vereniging Afvalbedrijven steunt de doestellingen van het plan en de overgang naar een materiaalketenbeleid. Hiermee wordt de milieudruk van product- en afvalstromen aangepakt. Ander pluspunt van het LAP-2 is dat alle afvalinstallaties voortaan een vergunning voor onbepaalde tijd kunnen krijgen en dat de inzameling-vergunning voor KGA, afgewerkte olie en scheepsafvalstoffen overeind blijft. Ook is de Vereniging Afvalbedrijven verheugd dat een onderzoek naar de toekomst van de stortsector in het plan is opgenomen en het nultarief voor de verbrandingsbelasting is gehandhaafd. Een verbrandingsbelasting leidt immers niet tot meer recycling maar vooral tot export van afval en hogere kosten voor de burger. In maart 2010 krijgt het LAP-2 een eerste wijziging omdat de meest

PETER LOUWMAN
(DELTA MILIEU)

“Om de achtervangfunctie van storten te kunnen waarborgen hebben we economisch gezonde bedrijven nodig. De enorme afname van het stortaangebod maakt dit steeds lastiger. We moeten daarom toewerken naar een opzet die minder afhankelijk is van de hoeveelheid afval.”

energie-efficiënte afvalenergiecentrales de status van nuttige toepassing (R1) krijgen. Met de R1-status kunnen de bedrijven eenvoudiger brandbaar afval importeren uit landen waar nog een tekort aan verbrandingscapaciteit bestaat. De Vereniging Afvalbedrijven heeft zich sterk gemaakt voor deze wijziging, omdat het een gelijkwaardig speelveld op de Noordwest-Europese afvalmarkt dichterbij brengt. Deze wijziging maakt het noodzakelijk de in LAP-2 opgenomen doelstelling van 60 procent nuttige toepassing voor huishoudelijk afval aan te passen en te vertalen in een nieuwe doelstelling voor materiaalhergebruik. Het ministerie van VROM gaat hier in 2010 invulling aan geven.

Belastingplan 2010

De Vereniging Afvalbedrijven maakt zich sterk voor het verlagen van het belastingtarief voor het opnieuw storten van afval uit oude stortplaatsen naar € 0,- voor zwaar afval en naar het lage tarief voor licht afval. Hierin werkt in 2009 zij samen met de VNG en het IPO. Het kabinet neemt in het Belastingplan 2010 alleen de verlaging van het reguliere naar het lage tarief voor licht afval over. Tegelijkertijd verhoogt het kabinet zowel het reguliere als het lage tarief omdat het meent dat de belastinginkomsten door de maatregel teruglopen. De Vereniging Afvalbedrijven verwacht dat haar voorstel leidt tot een forse toename van de aanpak van voormalige stortplaatsen en daarmee tot extra belastinginkomsten. Zij is dan ook teleurgesteld over het besluit van het kabinet. De Vereniging Afvalbedrijven

is van mening dat het beoogde doel nu niet wordt bereikt en blijft zich inzetten voor een betere regeling. Het belastingtarief voor gevaarlijk afval wordt sinds 1 januari 2010 bepaald op basis van de volumieke massa, de zogenoemde 1100-regeling. Voor afval met een volumieke massa hoger dan 1100 kg/m³ blijft het lage

JAN ROOIJAKKERS
(TWENCE AFVAL EN ENERGIE)
“De R1-status voor energie-efficiënte afvalenergiecentrales brengt een gelijkwaardig speelveld dichterbij en maakt het mogelijk om brandbaar afval te importeren uit landen waar een tekort aan verbrandingscapaciteit bestaat. De status verandert overigens niets aan de voorkeursvolgorde voor het verwerken van afval.”

Wbm-tarief van toepassing, evenals voor monostromen, afvalstoffen die niet-brandbaar en niet-herbruikbaar zijn, die onvermengd zijn met andere afvalstoffen en die rechtstreeks door de producent worden aangeboden. Reststoffen van afvalverbranding, waarin verontreinigingen zijn geconcentreerd, behoren tot de categorie monostromen. Ze zijn onvermengd en rechtstreeks door de producent aan stortplaatsen aan te bieden. Eén van de leden van de Vereniging Afvalbedrijven dient in 2009 een aanvraag tot monostroom voor deze reststoffen in bij de ministeries van Financiën en VROM. Deze is nog niet toegewezen waardoor er problemen zijn ontstaan bij de implementatie van het Belastingplan 2010. De hoofdlijnen van de wijzigingen voor gevaarlijk afval vindt de Vereniging Afvalbedrijven overigens goed omdat er een stimulerende werking van uitgaat om naar alternatieve verwerkingsmogelijkheden te zoeken en omdat het de handhaafbaarheid verbetert. Zij gaat ervan uit dat er naar routes wordt

gestreefd waarbij het milieu is gebaat en waarvan de maatschappelijke kosten realistisch zijn.

Mededingingswet

In 2009 komt de regering met een voorstel om de Mededingingswet aan te passen met een aantal gedragsregels voor overheden op de markt. De verwachting is dat de nieuwe wet voor de praktijk weinig verandering brengt. De Vereniging Afvalbedrijven gaat niet uit van publiek dan wel privaat aandeelhouderschap, maar enkel van een gelijkwaardig speelveld voor de gehele markt. De wijziging van Mededingingswet die wacht op goedkeuring door de Eerste Kamer biedt de standaard waaraan bedrijven in de afvalmarkt zich moeten houden.

Regeling EVOA

Op 1 november 2009 wordt de Regeling EVOA aangepast. Hiermee introduceert de Nederlandse overheid de mogelijkheid een lijst op te stellen van ‘vooraf goedgekeurde inrichtingen’ voor nuttige toepassing, waardoor bedrijven voor dezelfde afvalstoffen naar dezelfde ontvanger niet ieder jaar een kennisgevingsprocedure hoeven te doorlopen. Bedrijven op de lijst staan te boek als VGI-inrichting. Hiermee kunnen bedrijven die afvalstoffen exporteren naar een Nederlandse verwerker een overbrengingsperiode van drie jaar opgeven. De Vereniging Afvalbedrijven heeft lang aangedrongen op deze mogelijkheid. Andere Europese lidstaten hebben deze werkwijze veel eerder in hun nationale beleid opgenomen, waardoor er enkele jaren sprake is van een ongelijke situatie en Nederlandse bedrijven marktkansen mislopen.

Handhaving

De overheid wil het toezicht op afvalbedrijven verminderen en uniform maken. In het voorjaar van 2009 start de VROM-Inspectie *pilots* om tot een geleidelijke overgang van ‘systeemtoezicht’ te komen. Vergunningverlening

en handhaving zijn bij systeemtoezicht meer gericht op de wijze waarop een bedrijf het eigen systeem handhaaft met bijvoorbeeld compliancesystemen en maatregelen treft om onvolkomenheden te herstellen. De Vereniging Afvalbedrijven juicht de stap toe en is deelnemer van de begeleidingscommissie die eenheid probeert aan te brengen in de resultaten en bouwstenen opstelt voor toezicht. Uit de eerste ervaringen met de *pilots*, waaraan ook leden van de Vereniging Afvalbedrijven deelnemen, blijkt dat systeemtoezicht bijdraagt aan het vertrouwen in bedrijven door de overheid. Ook levert het een positieve bijdrage aan de onderlinge communicatie en het wederzijdse begrip. Een belangrijk aandachtspunt in het toezicht is de afstemming tussen bestuurs- en strafrecht. De Vereniging Afvalbedrijven is van mening dat een bedrijf dat zelf bij de provincie meldt dat het een vergunningvoorschrift heeft overtreden en deze overtreding heeft hersteld, niet door het Openbaar Ministerie vervolgd behoort te worden. Op dit moment kan echter niet worden uitgesloten dat het OM in zo'n geval alsnog in actie komt. Dit belemmert de openheid van een bedrijf richting de provincie. Inmiddels vindt overleg plaats met alle betrokkenen om meer zekerheid te kunnen waarborgen.

Ook op provinciaal niveau wordt gewerkt aan vermindering van het toezicht en aan meer uniformering in de handhaving. De VROM-Inspectie, het IPO en provincies roepen in het voorjaar van 2009 een viertal brancheteams in het leven. De Vereniging Afvalbedrijven neemt deel aan de brancheteams voor op- en overslagbedrijven en afvalenergiecentrales. De brancheteams fungeren als expertpools omdat een provincie niet altijd alle expertise over een bepaalde branche in huis kan hebben.

Stortbesluit en Nazorgwet

De regels over milieuvoorzieningen voor stortplaatsen moeten worden aangepast, omdat ze niet meer aansluiten op de stand der techniek en de praktijk. Het aanbod stortafval is in de loop van de afgelopen jaren behoorlijk gewijzigd en flink afgenomen, er is met verschillende technieken ervaringen opgedaan en er is meer inzicht verkregen in de processen in en rond het stortlichaam.

Zo heeft onderzoek uitgewezen dat het voor het milieu voordelig kan zijn als een stortplaats niet zo snel en waterdicht wordt afgesloten omdat dit natuurlijke stabiliserende afbraakprocessen stillegt. Na het storten moeten de (emissie)risico's van het afval voor mens en milieu worden vermindert.

MICHAËL VAN HULST
(SHANKS NEDERLAND)

“De stap naar systeemtoezicht juichen wij toe omdat het gebaseerd is op vertrouwen en eigen verantwoordelijkheid. Uit de eerste ervaringen blijkt het een positieve bijdrage te leveren aan de communicatie en het begrip tussen overheid en bedrijf.”

Volgens de Vereniging Afvalbedrijven moet het bereiken van een evenwichtssituatie met de omgeving binnen één generatie (30 jaar) het uitgangspunt zijn zodat er geen eindafwerking of nazorg meer nodig is. Om de kansen en mogelijkheden van verduurzaming van stortplaatsen te kunnen beoordelen, is verder onderzoek nodig. Momenteel wordt bekeken of de kosten hiervan opwegen tegen de resultaten en of en hoe de overheid de resultaten wil meenemen bij de herziening van het Stortbesluit bodembescherming en de Nazorgwet. De Vereniging Afvalbedrijven zou graag zien dat de hoogte van de restemissies bij de eerstvolgende wijziging wordt vastgesteld.

Bssa

Het ministerie van VROM besluit na gesprekken met de branche af te zien van een algehele herziening van het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen (Bssa). Wel wordt een aantal noodzakelijke verbeteringen doorgevoerd. Het gaat vooral om aanpassing van de lijst met stortverbodafval op basis van de sectorplannen uit het LAP-2 en aanpassing van de ontheffingssystematiek. De sector is hier positief over gestemd, mits de invulling ertoe leidt dat er beter in kan worden gespeeld op nieuwe ontwikkelingen, de criteria voor ontheffing duidelijk zijn en het niet-herbruikbaar en niet-brandbaar afval bij stortplaatsen terecht komt. ◀

Klimaatbeleid: cruciale rol afvalsector

- Gft-vergisting groeit sterk en levert elektriciteit, warmte en brandstof
- Internationale standaard voor rapportage broeikasgasemissies nodig
- Duurzame storttechnieken maken verdere stortgasemissiereductie mogelijk

CO₂

De afvalbranche speelt een cruciale rol in het klimaatbeleid. Dit doet zij als logistieke dienstverlener met efficiënt afvaltransport en door met de recycling en verwerking van afvalstoffen te zorgen voor het terugwinnen van waardevolle grondstoffen en energie. Deze grondstoffen en duurzame energie zijn de bron voor nieuwe producten. De afvalsector is momenteel in staat om een reductie te realiseren van circa 4 miljoen ton CO₂-emissie. Als recycling naar grondstoffen verder wordt geïntensiveerd en energieproductie wordt geoptimaliseerd, kan dit doorgroeien naar 5,5 miljoen ton in 2020. Hiervoor verwacht de sector een stimulans vanuit de overheid, door bijvoorbeeld een bijdrage in de kosten van onrendabele projecten.

Meetprotocol

Klimaatpolitiek staat hoog op de nationale en Europese agenda. Eenduidig rapporteren over broeikasgasemissies van afvalmanagement is daarom wenselijk. In 2009 onderzoekt de Vereniging Afvalbedrijven de diverse tools die ervoor bestaan. Hierbij wordt ook het van origine Franse EpE-protocol meegenomen. Dit is volgens de Vereniging Afvalbedrijven een transparant en eenvoudig systeem. Afvalbedrijven kunnen hun CO₂-balans ermee opmaken. Met die gegevens kan een landelijk beeld over de CO₂-prestaties van de afvalsector worden gegeven. De Vereniging Afvalbedrijven staat achter het streven naar een internationale standaard omdat dit in het belang is van de positionering en het imago van afvalbedrijven. In haar visie is het EpE-protocol met een optimalisatieslag tot een standaard

te ontwikkelen die betrouwbare resultaten geeft. Mogelijk kunnen Nederlandse modellen helpen bij het optimaliseren ervan.

Gft-vergisting

Steeds meer bedrijven die gft-afval verwerken zetten in op het vergisten ervan. Hiervoor wordt bij de bedrijven een vergistingsstap voorgeschakeld vóór de bestaande compostering.

GER DE JONG
(DE MEERLANDEN)

“Vergisten van gft-afval neemt hand over hand toe. Met de productie van warmte, elektriciteit en gas dragen we bij aan de klimaatbeheersing en duurzame energie. Vergisting gaat bovendien niet ten koste van de compostproductie en daarmee is de bodemecologie gebaat.”

Bij gft-vergisting ontstaat behalve compost ook biogas. Omdat alleen de snel afbreekbare organische fracties worden omgezet in biogas, gaat de energieproductie niet ten koste van de compostproductie. Biogas wordt gebruikt voor het opwekken van elektriciteit en warmte, maar kan ook worden benut als brandstof voor voertuigen. De elektriciteit gebruiken de bedrijven deels voor hun eigen proces, maar het overgrote deel wordt aan het elektriciteitsnet geleverd. De warmte wordt lokaal afgezet voor de verwarming van bijvoorbeeld kantoorgebouwen en zwembaden. Volgens een schatting kan omstreeks

2015 de vergisting van bijna 1,5 miljoen ton gft-afval ongeveer 300 GWh aan elektriciteit opleveren, goed voor het jaarverbruik van bijna 90.000 huishoudens.

Compostcertificaat

Compost legt CO₂ vast in de bodem. Het gebruik van compost beperkt de toepassing van kunstmest en bestrijdingsmiddelen en compost wordt steeds vaker ingezet als vervanger van veen. De Branche Vereniging Organische Reststoffen (BVOR) en de Vereniging Afvalbedrijven bundelen in 2009 hun krachten en verenigen hun branchekeurmerken tot één nieuw keurmerk voor compost: Keurcompost. De essentie van het branchekeurmerk is dat het bij de brancheorganisaties aangesloten bedrijf compost levert dat aan de vastgelegde kwalificaties voldoet. De kwalificaties zijn vastgelegd in de Beoordelingsrichtlijn Keurcompost. Het productkeur waarborgt dat de compost voldoet aan de Meststoffenwet en een aantal landbouwkundige en ziekteverende eigenschappen. Evenals voorgaande jaren organiseren de Vereniging Afvalbedrijven en de BVOR in 2009 een landelijke compostdag om het belang van gescheiden inzameling van organisch afval en de waarde van compost onder de aandacht van een groot publiek te brengen. Dankzij grotere bekendheid en mooi weer, trekt de dag meer bezoekers dan ooit. Bijna 20 miljoen kilogram gft-compost is gratis weggegeven bij milieustraten, gemeentewerven en compostbedrijven. Hiermee dankt de sector de burger voor het gescheiden aanbieden van organisch afval.

Energie uit afvalverbranding

Met de groei van de verbrandingscapaciteit neemt ook de productie van elektriciteit door afvalenergiecentrales toe. In 2009 bedraagt deze ruim 11 procent van de duurzame elektriciteitsproductie. De duurzame elektriciteitsproductie door overige biomassaverbranding, waaronder de biomassa-energiecentrales vallen, komt in dat jaar op bijna 9 procent. Omdat de elektriciteitsproductie uit kolen en gas fors toeneemt, dreigt een tekort aan transportcapaciteit op het elektriciteitsnet te ontstaan. Dit brengt als risico met zich mee dat energie die op duurzame wijze is opgewekt, niet kan worden opgenomen op het net. Begin 2010 neemt de Tweede Kamer een wet aan die voorrang voor duurzame elektriciteit regelt die nu voor goedkeuring in de Eerste Kamer ligt. Voor de korte termijn is een voorstel gedaan om de bestaande capaciteit beter te benutten via congestiemanagement, waarbij een uitzonderingspositie is opgenomen voor niet-regelbare energiebronnen waaronder afval. De sterkste groei - en daarmee een grotere bijdrage aan de CO₂-reductie - is te verwachten als de afvalenergiecentrales wegen vinden om hun warmte af te zetten. De in

BERT KROM
(AFVALZORG HOLDING)
“Met duurzaam storten

minimaliseren we de toekomstige milieurisico's van stortplaatsen en daardoor kunnen we de maatschappelijke kosten bovendien vele honderden miljoenen euro's omlaag brengen omdat eeuwigdurende nazorg niet meer nodig is.”

2009 door de Eerste Kamer aangenomen Warmtewet biedt hiervoor weinig ondersteuning. Momenteel werkt de overheid aan uitwerking van deze wet in lagere regelgeving. De

wijze waarop invulling wordt gegeven aan het begrip 'redelijke prijs' in de Warmtewet stimuleert de markt niet om nieuwe warmteprojecten te ontwikkelen. De Vereniging Afvalbedrijven stelt voor deze prijs te baseren op het volledige rendement van de warmteleverancier. Bovenmatige bedrijfsrendementen als gevolg van exorbitante stijgingen van de gasprijzen kunnen daarmee worden voorkomen. Hiermee wordt de verbruiker beschermd en het biedt de markt de mogelijkheid ruimte- en tapwaterverwarming verder te verduurzamen.

Secundaire grondstoffen

Met de productie van secundaire grondstoffen levert de sector niet alleen een oplossing voor de grondstoffenschaarste maar draagt tevens bij aan de strijd tegen de opwarming van de aarde. Om opdrachtgevers en aannemers van infrastructurele projecten vertrouwd te maken met de secundaire bouwstof AVI-bodemassas, lanceert de Vereniging Afvalbedrijven in 2009 de site www.avi-bodemassas.nl. De reststof van het verbranden van huishoudelijk en daarmee vergelijkbaar bedrijfsafval is een secundaire bouwstof van goede kwaliteit die zich in de praktijk bewezen heeft. Toepassen van bodemas volgens de regels is veilig voor het milieu en de gezondheid en beperkt het gebruik van primaire grondstoffen als zand en grind.

Stortgas

Duurzame storttechnieken maken het halen van een verdere stortgasemissiereductie mogelijk. De Vereniging Afvalbedrijven heeft de Europese Commissie daarom voorgesteld hiervoor emissiegrenswaarden op te nemen in de Richtlijn storten. Verder wordt onderzoek gedaan naar technieken voor stortgasoxidatie, waarbij methaan wordt omgezet in CO₂ om de bijdrage van stortgas aan het broeikas effect flink te beperken, en naar mogelijkheden om beter zicht te krijgen op de omvang en mate van reductie van stortgasemissies. ◀

Recyclingmaatschappij: ketengerichte aanpak verdiepen

- C2C-gedachte integreren in afvalbeleid
- Gerichte beleidsintensivering noodzakelijk voor behalen hergebruikdoelen
- Betere bronscheiding gft-afval, grof huishoudelijk afval en bouw- en sloofafval

Ketenbeleid

De Vereniging Afvalbedrijven staat achter de visie van de overheid om de cradle to cradle (C2C)-gedachte te integreren in het nationale afvalbeleid. Het gaat in feite om een verdere verdieping van het ketengericht afvalbeleid, waarbij afvalbedrijven op basis van praktijkervaringen samen met producenten werken aan duurzame ontwerpen die de milieudruk in de hele keten verminderen. De Vereniging Afvalbedrijven en NVRD spreken in 2009 met het ministerie van VROM over de invulling van het beleid. De sector is van mening dat er in ons land veel mogelijk is om het ketenbeleid verder uit te werken, maar maakt duidelijk dat er gedurende de eerste periode rekening moet worden gehouden met internationale beperkingen. Veel producenten werken immers op wereldschaal. De Vereniging Afvalbedrijven kan zich vinden in de ambities van de ketenpilots om de milieudruk in 2015 met twintig procent te verminderen. Naast het op de juiste wijze monitoren van de doelstellingen, vindt zij het op gang brengen van het transitieproces naar ketengericht afvalbeleid minstens zo belangrijk. Productenverantwoordelijkheid en

duurzaam inkopen ziet de sector als ondersteunend instrumentarium. De Vereniging Afvalbedrijven onderstreept verder het belang van *matchmaking*. Naast algemene kennisoverdracht en contacten in platfora mag er in haar visie ruimte zijn om op bilaterale wijze aan de slag te gaan zonder concurrentiegevoelige informatie te hoeven delen.

Recycling stimuleren

In het belang van een recyclingmaatschappij en het behalen van de hergebruikdoelen is gerichte beleidsintensivering noodzakelijk. De Vereniging Afvalbedrijven ziet dit vooral weggelegd voor de gescheiden inzameling en verwerking van gft-afval en grof huishoudelijk afval, via onder meer milieustraten. Alleen dan wordt het behalen van de hergebruikdoelstelling van zestig procent voor huishoudelijk afval mogelijk. Ook materiaalhergebruik van kunststofverpakkingen uit huishoudens kan een bijdrage hieraan leveren. De baten van de intensivering moeten overigens wel in verhouding staan tot de kosten ervan. Om tot een betere bronscheiding en hergebruik van bouw- en sloofafval te komen is

de Vereniging Afvalbedrijven voorstander van het introduceren van en Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) Bouwen en Slopen. In 2009 start het ministerie van VROM in overleg met de sector met het opstellen van de AMvB. De verwachting is dat in het voorjaar van 2010 een nieuwe concepttekst beschikbaar is.

Duurzaam inkopen

Vanaf 1 januari 2010 moet de overheid bij haar inkopen duurzaamheid betrekken. De Vereniging Afvalbedrijven steunt dit principe waarmee de milieuvriendelijkheid van de dienstverlening wordt verhoogd en hogere recyclingpercentages zijn te behalen. In 2009 worden de criteria

DIEDERIK GIJSBERS
(VAN GANSEWINKEL GROEP)
“Afval is de basis voor grondstoffen en energie. In aansluiting op de cradle to cradle-gedachte werkt de afvalsector samen met producenten aan duurzame ontwerpen die de milieudruk in de hele keten verminderen.”

voor de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval geschrapt. De Vereniging Afvalbedrijven betreurt dat, omdat criteria die de duurzaamheid in de sector bevorderen en bijdragen aan een gelijk speelveld altijd een toegevoegde waarde hebben voor milieu, burger, gemeente en bedrijfsleven. Binnen de richtlijn voor duurzaam inkopen in de grond-, weg- en waterbouw is naar de mening van de Vereniging Afvalbedrijven het gebruik van secundaire bouwstoffen, waaronder bodemas, te vrijblijvend geformuleerd. Zij vraagt de overheid om het gebruik van secundaire materialen als gunningseis op te nemen in de richtlijn. De Programmadirectie Duurzaam Inkopen geeft aan dat diverse pogingen zijn gedaan om - op basis van een objectief LCA-rekeninstrument - een specifiek criterium te formuleren voor het stimuleren van hergebruik. Deze hebben uiteindelijk echter geen standgehouden omdat deze strijdig kunnen zijn met de integrale benadering die wordt beoogd.

Verpakkingsafval

Overslag en bewerken van verpakkingsafval en het verzamelen van bedrijfsmatig verpakkingsafval moeten volgens het ministerie van VROM en Nedvang onder certificaat plaatsvinden. Voor de verpakkende industrie en voor de gemeenten is monitoring belangrijk. De Vereniging Afvalbedrijven is in 2009 nauw betrokken bij het certificeringstraject waarvoor

uitvoeringsorganisatie Nedvang een Begeleidingscommissie Certificering Afvalbedrijven initieert. De Vereniging Afvalbedrijven benadrukt in haar overleg met Nedvang dat in zwaarwegende mate rekening moet worden gehouden met bestaande ISO-certificaten. Zij is van mening dat alleen aanvullende eisen gesteld mogen worden als vaststaat dat met de bestaande systemen

WIM VAN LIESHOUT
(HVC GROEP)
“In het belang van de recyclingmaatschappij en het behalen van de hergebruikdoelstelling van 60 procent voor huishoudelijk afval is een intensivering van de gescheiden inzameling van gft-afval en grof huishoudelijk afval absoluut noodzakelijk.”

onvoldoende gewaarborgd kan worden dat er betrouwbare cijfers over hergebruikresultaten worden verkregen. De Vereniging Afvalbedrijven wil komen tot een intentieverklaring waarin wordt afgesproken dat bedrijven betrouwbare informatie leveren zonder dat Nedvang hen omvangrijke administratieve verplichtingen oplegt. Certificering moet een beperkte aanvulling vormen op bestaande certificaten. Het overleg is nog niet afgerond. ◀

Europees beleid: stimuleren recycling en energiete rugwinning

- Zorgvuldig afvalmanagement speelt sleutelrol binnen duurzame samenleving
- Gescheiden inzameling en verwerking van bioafval binnen Europa regelen
- Criteria voor 'einde afval' en emissie-eisen op Europees niveau vaststellen

Agenda

In 2009 formuleert de Vereniging Afvalbedrijven in een 'Europese Agenda' de belangrijkste uitgangspunten voor de ontwikkeling van het Europees beleid. Het gaat om het toewerken naar een gelijkwaardig speelveld, het bevorderen van recycling en het stimuleren van energiete rugwinning. Ook verwacht de Vereniging Afvalbedrijven dat Europa werkt aan uitvoerbare regels, standaarden en toezicht op implementatie. Tot slot vraagt zij met haar Agenda aandacht voor de sleutelrol van afvalmanagement binnen een duurzame samenleving. Om haar leden betrokken te houden bij de realisatie van het Europese beleid organiseert de Vereniging Afvalbedrijven op 22 september 2009 een 'Europadag' over belangrijke EU-dossiers.

Kaderrichtlijn

Eind 2008 stelt de Europese overheid de herziening van de Europese Kaderrichtlijn Afvalstoffen vast. Uit de richtlijn volgt een aantal beleidswijzigingen waarvan de invulling in 2009 in gang wordt gezet. Het gaat onder meer om het beheer van bioafval, de 'einde afval'-status en het onderscheid tussen nuttige toepassing (R1) en verwijderen (D10) van afval.

Richtlijn bioafval

Momenteel is volgens de Europese Commissie geen voorkeursoptie voor de verwerking van bioafval aan te wijzen. Deze zou sterk worden bepaald door nationale of lokale omstandigheden. In een reactie op het Groenboek dat de Commissie eind 2008 publiceert om de discussie over nut en noodzaak van een Richtlijn bioafval op gang te brengen, maakt de Vereniging Afvalbedrijven kenbaar voorstander te zijn van Europese wetgeving voor het beheer van bioafval

- zowel in het belang van de waarde van compost als de energiepotentie van organische afvalstromen. Een systeem van gescheiden inzameling en verwerking van bioafval tot compost en biogas kan kosteneffectief op verschillende schaalgrootten worden toegepast. Verplichting van deze verwerkingswijze levert tevens een bijdrage aan het behalen van de Europese stortreductiedoelstellingen en de doelstellingen voor het hergebruik van huishoudelijk afval uit de Kaderrichtlijn Afvalstoffen. Volgens de Vereniging Afvalbedrijven mag energieopwekking nooit het enige doel zijn van het gescheiden inzamelen en verwerken van bioafval omdat belangrijke nutriënten daarmee verloren gaan. In de richtlijn moeten daarom naast bepalingen over gescheiden inzamelen en processtandaarden, kwaliteitsstandaarden voor compost worden opgenomen. Nog niet alle lidstaten zijn overtuigd van de noodzaak van een inzamelingsplicht op Europees niveau. Zo ook de Nederlandse overheid, die van oordeel is dat gescheiden inzameling primair de verantwoordelijkheid van de gemeente is. De Vereniging Afvalbedrijven vindt dit teleurstellend en is hierover in gesprek met het ministerie van VROM. De verwachting is dat in 2010 duidelijk wordt of er aanvullende Europese maatregelen genomen worden om energie- en materiaalhergebruik van bioafval te versterken.

'Einde afval' en REACH

In 2009 wordt gewerkt aan het bepalen van de voorwaarden waaronder een aantal afvalstromen ophouden afval te zijn. Het gaat om ijzer/staal, aluminium, koper, papier en glas. Deze afvalstromen kunnen een grote toegevoegde waarde behalen omdat er een internationale markt voor

bestaat. Afval met een 'einde afval'-status verandert in een product/ grondstof en valt dan niet meer onder de afvalstoffenwetgeving. De Europese overheid beoogt hiermee verlaging van de administratieve lastendruk te realiseren en de ontwikkeling van de recyclingmaatschappij te stimuleren. De Vereniging Afvalbedrijven vindt het van groot belang dat de criteria voor 'einde afval' op Europees niveau worden vastgelegd om een gelijkwaardig speelveld te kunnen waarborgen. Zij pleit er verder voor

FREEK VAN EIJK
(SITA NEDERLAND)

"De afvalsector moet haar primaire verantwoordelijkheid gericht op volksgezondheid en milieu niet vergeten, hoe belangrijk de grondstoffeneconomie ook wordt voor onze branche."

om de REACH-wetgeving te betrekken bij het vaststellen van 'einde afval'-criteria. Zodra afval ophoudt afval te zijn en product wordt, kan het onder de werking van REACH komen, zoals metaalschroot, oplosmiddelen, afvalolie en plasticorrels. Dit kan leiden tot extra werk voor de afvalbedrijven wat de beoogde administratieve lastenverlaging tenietdoet. Voor metaal- en aluminiumproducenten ziet het ernaar uit dat het positief uitpakt, ze hoeven stoffen niet te registreren onder REACH omdat dit al door primaire producenten is gedaan. Ander aandachtspunt is het belang van de openbaarheid van de geregistreerde stoffen. Recyclingbedrijven moeten de overeenkomst met deze stoffen namelijk kunnen aantonen om bij 'einde afval' buiten de werking van

REACH te vallen. Uit de discussie op Europees niveau blijkt dat recyclingbedrijven zelf kunnen bepalen of ze met de bewerkte afvalstof, waarvoor Europese 'einde afval'-criteria zijn gemaakt, daadwerkelijk product willen worden. Deze keuzevrijheid is van belang omdat nog onduidelijk is hoe de REACH-wetgeving gaat uitpakken.

Europese handreiking R1

Om het onderscheid tussen nuttige toepassing (R1) en verwijdering (D10) van afval te bepalen, stelt de Europese Commissie een handreiking op met een berekening voor de energie-efficiëntie. De uitwerking ervan gebeurt volgens de comitologie-procedure wat betekent dat er afstemming plaatsvindt tussen de Commissie en experts uit de lidstaten. In 2009 richt de Commissie hiervoor een werkgroep op waarin industrie en niet-gouvernementele organisaties participeren. Ook de Vereniging Afvalbedrijven is vertegenwoordigd in de werkgroep. De Commissie ziet het opleveren van de handreiking als één van haar prioriteiten en verwacht deze eind 2010 af te ronden. Vooruitlopend hierop besluit de Nederlandse overheid de meest energie-efficiënte afvalenergiecentrales in ons land op 25 maart 2010 de R1-status te geven.

Emissierichtlijn

De ontwikkeling van de Industriële Emissierichtlijn (IED) komt voort uit de herziening van de IPPC-richtlijn die leidt tot een samenvoeging van diverse sectorale richtlijnen zoals de Richtlijn verbranden. De Vereniging Afvalbedrijven juicht het streven naar harmonisatie en vereenvoudiging toe, maar ziet toe op de uitvoerbaarheid van de nieuwe regelgeving. Zo verzet de afvalsector zich tegen het voorstel van de Raad van milieuministers dat het bevoegde gezag de mogelijkheid biedt om zonder opgaaf van redenen strengere emissie-eisen te stellen dan haalbaar zijn met de best beschikbare technieken (BBT's). Dit werkt ongelijkheid tussen lidstaten in de hand. Ook lijkt de positie van stakeholders bij de totstandkoming van BBT's verzwakt te worden omdat deze meer bij de lidstaten en met name de

Europese Commissie komt te liggen. Dat kleine verwerkingsinstallaties buiten de werking van de IED dreigen te vallen, vindt de Vereniging Afvalbedrijven een slechte ontwikkeling. Het heeft een negatieve uitwerking op het klimaat, leidt tot een oneerlijke concurrentie en er gaat geen innovatieve stimulans van uit. Om interpretatieverschillen binnen Europa bij vergunningverlening tegen te gaan, is het verder van groot belang dat de relatie en het onderscheid tussen emissielimieten en operationele waarden verduidelijkt worden in de tekst van de IED. De tweede lezing van de IED in het Europees Parlement staat in 2010 op het programma.

Bijlagen Richtlijn storten

De Vereniging Afvalbedrijven maakt zich sterk voor aanpassing van de bijlagen van de Europese stortrichtlijn op drie punten: stortgas, eindafwerking en nazorg. Hiermee hoopt de sector bij te dragen aan een verdere CO₂-reductie en een optimale bescherming van het milieu. Tevens moet het bijdragen aan betere naleving van de richtlijn. Met een *letter of support* doet de Vereniging Afvalbedrijven enkele suggesties voor aanpassing van de richtlijn met emissiegrenswaarden voor stortgas. Voor eindafwerking en nazorg maakt de Vereniging Afvalbedrijven duidelijk meer behoefte te hebben aan een benadering die aangeeft wanneer welke vorm van bovenafdichting nodig is en wanneer de nazorg beëindigd kan worden. De Europese Commissie is geïnteresseerd in de inbreng van de Vereniging Afvalbedrijven en biedt haar de gelegenheid een toelichting te geven in de Technische Adviescommissie van betrokken ambtenaren uit verschillende lidstaten. Op 16 juli 2009 moeten Nederlandse ontdoeners voldoen aan de Europese eisen als ze hun afval aanbieden bij een stortplaats. Zicht op vertaling van de eisen in de Nederlandse regelgeving laat lang op zich wachten waardoor de bedrijven weinig tijd hebben om zich goed voor te bereiden op implementatie in de bedrijfsprocessen. ◀

Veiligheid: veiligheidsbewustzijn verhogen

- Arbocatalogus Afvalbedrijven deels vastgesteld door Arbeidsinspectie
- Catalogus is referentiekader voor handhaving in de afvalsector
- Plan om te komen tot betere naleving arboregels en minder ongevallen

Arbocatalogus

De Arbocatalogus Afvalbedrijven komt tot stand in goed overleg tussen werknemersorganisaties (ABVAKABO/FNV, CNV Publiek, Het Zwarte Corps en LPMA), werkgeversorganisaties (WENb) en de branche (BRBS, BVOR, NVRD en Vereniging Afvalbedrijven). In het voorjaar bereiken de betrokken partijen overeenstemming. Begin juni zetten zij hun handtekening onder de Arbocatalogus. De onderdelen Algemeen, Milieustraat en KCA-depot, Bewerken, Composteren, Verbranden en Storten, inclusief bepalingen over dieselmotoremissie, van de catalogus worden op dat moment voor toetsing aan de Arbeidsinspectie voorgelegd. De onderdelen Inzamelen en Rioleringsbeheer worden in september aan de inspectie voorgelegd. Voor

Rioleringsbeheer is het document *Veilig werken aan riolen* geactualiseerd. Dit document maakt onderdeel uit van de Arbocatalogus. In het najaar keurt de Arbeidsinspectie de eerste delen van de catalogus goed voor de risico's op agressie en geweld, werkdruk, ergonomie en fysieke belasting. Eind 2009 volgt goedkeuring voor Inzamelen en Rioleringsbeheer voor de risico's agressie en geweld, alleen werken, mentale belasting, ergonomie, biologische agentia bij inzamelen huishoudelijk afval, besloten ruimten, arbeidsplaatsen en arbeidsmiddelen voor inzamelen bedrijfsafval. Met de goedkeuring treden de genoemde onderdelen van de Arbocatalogus Afvalbedrijven in werking als referentiekader voor handhaving in de afvalsector.

Voor de andere risico's moet de catalogus worden aangescherpt. Ook wil de Inspectie meer afstemming van het beleid voor risico's die zich voordoen bij meerdere activiteiten. Hiervoor wordt een overkoepelende werkgroep in het leven geroepen

RENS ZWANENBURG
(INTERCHEM BV)

"De afvalbranche heeft veilig en gezond werken hoog in het vaandel staan. De factor mens staat centraal. Laat de arbocatalogus voor eenieder de toegevoegde waarde zijn om te komen tot een verantwoorde, goede en succesvolle bedrijfsvoering."

die voor de nodige afstemming zorgdraagt. De samenwerkende partijen verwerken de overige verbeterpunten in de catalogus. De verwachting is dat de herziene catalogus in het voorjaar van 2010 voor een nieuwe toetsing aan de Inspectie kan worden voorgelegd. In 2009 wordt een regulier overleg in het leven geroepen om te volgen hoe het werken met de catalogus loopt. Belangrijke eerste stap is het verder uitdragen bij de achterban van het belang om met de catalogus te werken. De catalogus is een digitaal document dat online te raadplegen is op www.arbocatalogus.net/afval. De catalogus is en blijft voortdurend in ontwikkeling. Voor het bijhouden ervan is een beheerstructuur opgezet.

Naleving

Om de arbeidsomstandigheden en veiligheid in de afvalsector verder te verbeteren maakt de Vereniging Afvalbedrijven werk van naleving van de arboregels. Volgens de Arbeidsinspectie is de naleving in de sector matig

en is de kans op ongevallen groot. In 2009 stelt het Platform KAM (kwaliteit, arbo en milieu) van de Vereniging Afvalbedrijven een plan van aanpak op dat moet leiden tot een verbeterde naleving en minder ongevallen. In 2012 moet het aantal ongevallen ten opzichte van 2008 zijn gehalveerd en moet elk bedrijf beschikken over een gecertificeerd arbozorgsysteem. De ongevallenenquête wordt uitgebreid om meer zicht op de oorzaken van de ongevallen te krijgen. Het streven is dat alle bedrijven (gaan) werken met de Arbocatalogus Afvalbedrijven. Om het nalevingsniveau te verhogen gaan voorlopers de achterblijvers ondersteunen. Een belangrijk punt van aandacht is verhoging van het veiligheidsbewustzijn binnen bedrijven. Middelen om tot de beoogde verbetering te komen zijn ook het uitwisselen van informatie via ondermeer de ledennieuwsbrief en workshops. Door kennis te delen over oorzaken van incidenten kan elk bedrijf er lering uit trekken. ◀

Markt: sturen zonder marktwerking in de weg te staan

- ▶ Afvalsturing bezien vanuit Europees perspectief
- ▶ Overheid en sector spreken af: geen uitbreiding verbrandingscapaciteit tot 2020
- ▶ Herziening gunningscriteria bij aanbesteding rioleringswerkzaamheden

Sturing

Ook de afvalsector ontkomt niet aan de economische recessie. De omvang van het afvalaanbod is verminderd en de grondstofprijzen zijn gedaald. Op termijn trekt de economie waarschijnlijk weer aan, maar de teruggang is naar verwachting deels van structurele aard. Dit maakt het eens te meer van belang dat via stabiele en economische regels eerlijke concurrentie ontstaat, zowel op nationaal als internationaal niveau. Sturing van afval moet worden bezien vanuit Europees perspectief. Een vlotte en

goede implementatie van de Europese Kaderrichtlijn, open grenzen en het bevorderen van een gelijkwaardig speelveld zijn daarom van groot belang. Maatregelen die niet bijdragen aan de totstandkoming van een gelijkwaardig speelveld wijst de Vereniging Afvalbedrijven af. Essentieel blijven duidelijke regels voor het scheiden van afval en minimumstandaarden voor de diverse afvalstromen die bijdragen aan verlaging van de milieudruk. Beleidsintensivering, introductie van een AMVB Bouwen en Slopen, duurzaam inkopen en vasthouden aan het

Wbm-instrumentarium dragen verder bij aan stabiliteit op de markt en meer hergebruik van afvalstromen.

Convenant

Mede dankzij de recessie is er eerder dan verwacht sprake van overcapaciteit op de verbrandingsmarkt. Met de bestaande en nog in aanbouw zijnde installaties beschikt Nederland in 2012 over 7,4 miljoen ton capaciteit. Uitgaande van de aanbodprognoses is dan sprake van een overcapaciteit van ruim vijf procent. Om een verdere groei te voorkomen, maken overheid

en sector eind 2009 afspraken over een regulering van de capaciteit. In een convenant spreken ze af dat er tot 2020 geen uitbreiding plaatsvindt van de bestaande installaties en geen nieuwe installaties worden gebouwd. Tegelijk is afgesproken dat de negen meest energie-efficiënte afvalenergiecentrales in het voorjaar van 2010

de status van nuttige toepassing (R1) krijgen waardoor de import van brandbaar afval beter mogelijk wordt. Daarmee anticipeert de overheid op de implementatie van de Europese Kaderrichtlijn Afvalstoffen die eind 2010 in de Europese lidstaten in werking treedt. De bestaande installaties die voldoen aan de norm van een R1-status zijn het Afval Energie Bedrijf in Amsterdam, ARN in Weurt, AVR in Rozenburg, AZN in Moerdijk en een deel van de installatie van Twence in Hengelo. Daarnaast voldoen ook in aanbouw en in revisie zijnde installaties aan de norm: BAVIRO in Roosendaal, HVCafvalcentrale in Dordrecht, E.On in Delfzijl en Omrin in Harlingen. De betrokken partijen evalueren de werking van het convenant in december 2015, op het moment dat de geldigheid van het tweede Landelijk afvalbeheerplan afloopt.

WILLEM GEERLING
(ATTERO)

“Sturing van afval moet vanuit Europees perspectief worden bezien. Een goede implementatie van de Europese Kaderrichtlijn Afvalstoffen, open grenzen en het bevorderen van een gelijkwaardig speelveld zijn van groot belang.”

Kempenbaan

Voor het milieu en de ruimtelijke ordening vindt de Vereniging Afvalbedrijven het belangrijk dat oude stortplaatsen worden gesaneerd, maar het moet wel volgens de regels gebeuren. In 2009 zet de Vereniging Afvalbedrijven de juridische procedure voort tegen de gemeente Tilburg omdat het overleg met de gemeente en provincie Noord-Brabant niet tot een ander inzicht heeft geleid in de aanpak van de sanering van de voormalige stortplaats Kempensbaan. De gemeente houdt zich niet aan de bestaande

MARTIEN VAN DER VALK
(VAN DER VALK + DE GROOT)

“In het belang van innovatie en duurzaam inkoopbeleid moeten opdrachtgevers minder nadruk leggen op de prijs en meer kijken naar arbeidsomstandigheden, kwaliteit en milieu. Wij zijn met de branche in overleg om de gunningscriteria voor rioleringswerkzaamheden te herzien.”

afvalbeheerstructuur. Alleen materiaal dat voldoet aan het Besluit bodemkwaliteit mag worden toegepast op het terrein. Als het nodig is, kan het afval hiervoor geïmmobiliseerd of gereinigd worden. Het afval dat niet-herbruikbaar en niet-brandbaar is, moet worden verwerkt bij bedrijven met een vergunning voor het bewerken of storten van afvalstoffen. De Vereniging Afvalbedrijven tekent in 2009 bezwaar aan tegen de afgifte van de beschikking voor het uitvoeren van een saneringsplan. Begin 2010 schorst de Raad van State de beschikking waardoor Tilburg niet verder kan met haar plannen.

Kwaliteit rioleringsbeheer

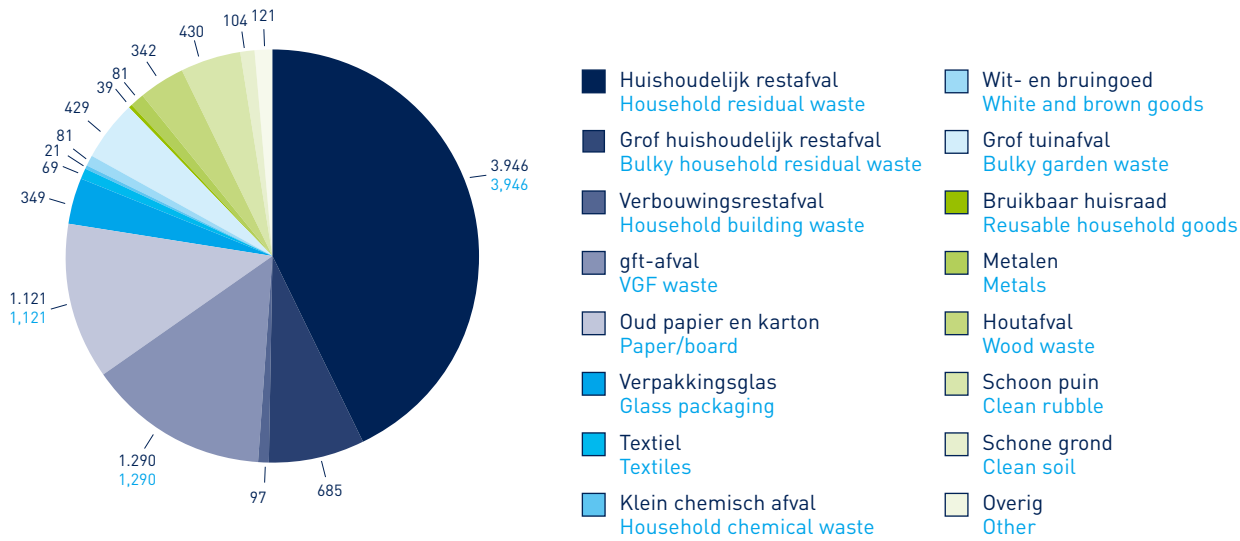
De rioolinspectie- en -reinigingsbedrijven, die kwaliteit hoog in het vaandel hebben staan, pleiten voor herziening van de gunningscriteria bij de aanbesteding van rioleringswerkzaamheden. De bedrijven zijn van mening dat de nadruk te veel op de prijs ligt. Dit leidt tot minder ruimte voor innovatie en duurzaam inkoopbeleid. De Vereniging Afvalbedrijven, CROW en RIONED gaan in 2009 in gesprek over herziening van de gunningscriteria. Opdrachtgevers moeten meer aandacht krijgen voor arbeidsomstandigheden, kwaliteit en milieu. Daarbij zouden ze moeten letten op zaken als overlast tijdens werkzaamheden voor omgeving, risicobeheersing, communicatieplan, vaste prijs zonder meerwerkfacturen, en maatregelen om het milieu te ontzien. De bedrijven hebben ook het voorstellen om de Beoordelingsrichtlijn Rioolreiniging aan te passen. ◀

Bron: CBS, Europees statistisch bureau Eurostat en SenterNovem. | Source: Statistics Netherlands (CBS), Eurostat and SenterNovem.

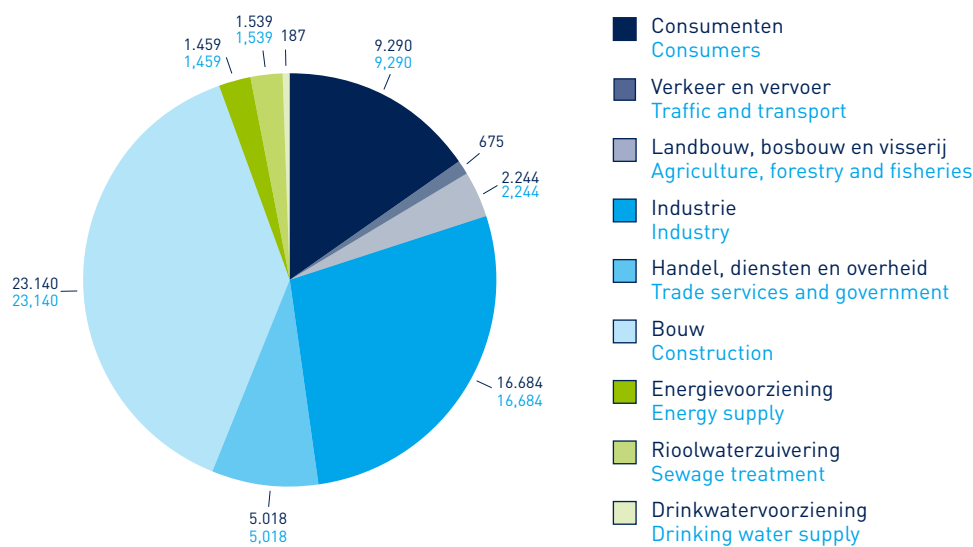
Ruim 9 miljoen ton afval van ruim 7 miljoen Nederlandse huishoudens in 2008 (totaal 9.205 kiloton)
 In 2008 the seven million households in the Netherlands produced more than 9 million tonnes of waste (in total 9,205 kilotonnes)

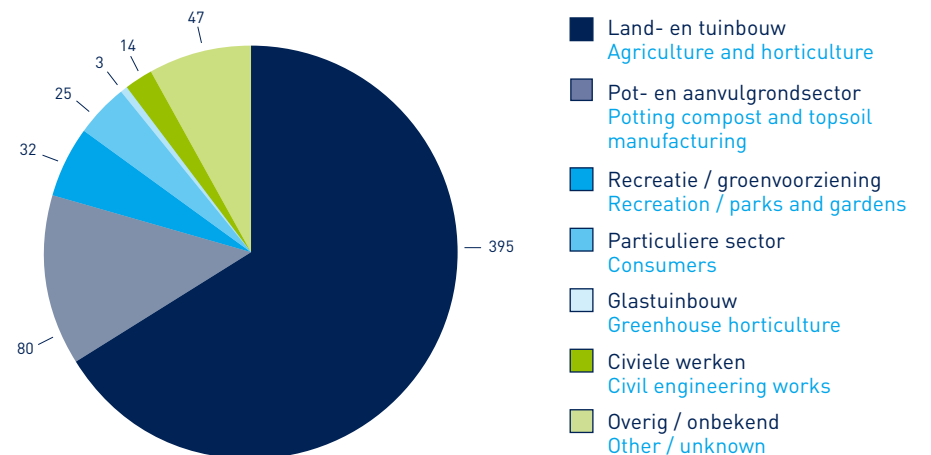
De afvalsector biedt werkgelegenheid aan 30.000 mensen
The waste sector provides employment for 30,000 people

Hoeveelheid geproduceerd afval in Nederland in 2007 (totaal 60.422 kiloton)
 Total waste arisings in the Netherlands in 2007 (60,422 kilotonnes)

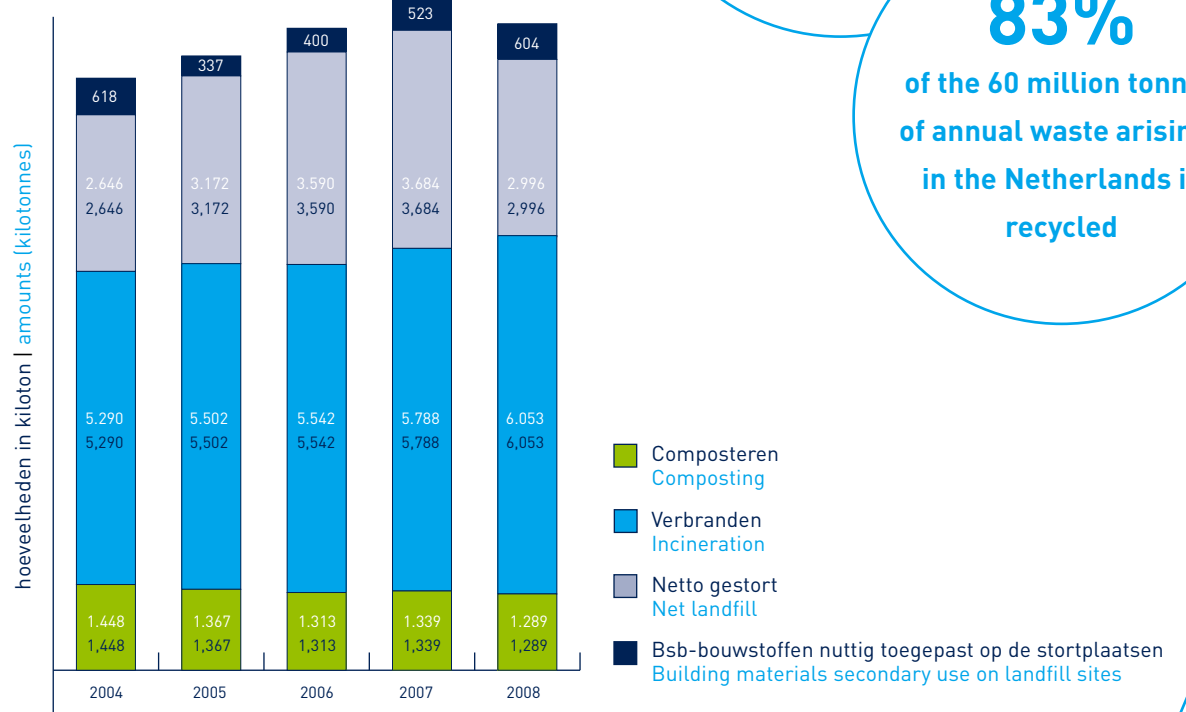
Afzet van 595 kiloton gft-compost naar sector in 2008
 Sales of 595 kilotonnes VGF compost in 2008 by sector

In Nederland wordt jaarlijks 60 miljoen ton afval geproduceerd

Total waste arisings in the Netherlands amount to 60 million tonnes a year

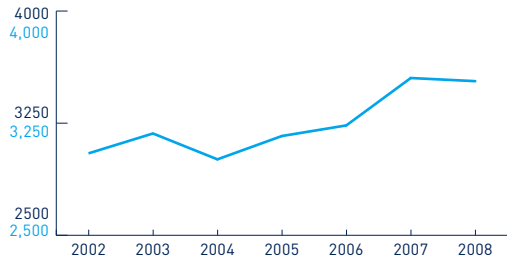
Hoeveelheid verwerkt afval 2004-2008
 Amount of waste processed in 2004-2008

83%
 van de 60 miljoen ton afval dat Nederland jaarlijks produceert wordt gerecycled

83%
 of the 60 million tonnes of annual waste arisings in the Netherlands is recycled

Geproduceerde hoeveelheid elektriciteit door afvalverbranding (in gigawattuur)
Electricity produced by waste-to-energy incinerators (gigawatt hours)

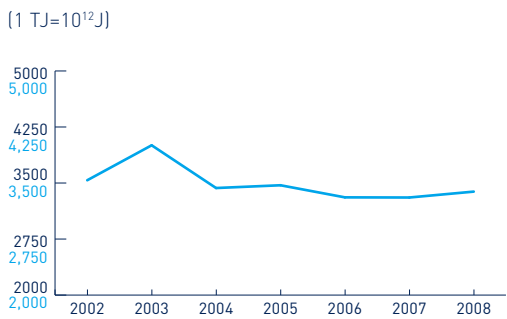

Energie uit afvalverbranding bedraagt 11% van de duurzame elektriciteitsproductie

Waste-to-energy plants deliver 11% of the sustainable energy produced in the Netherlands

Warmte-afzet door afvalverbranding (in terajoules)
Useful heat produced by waste-to-energy incinerators (terajoules)

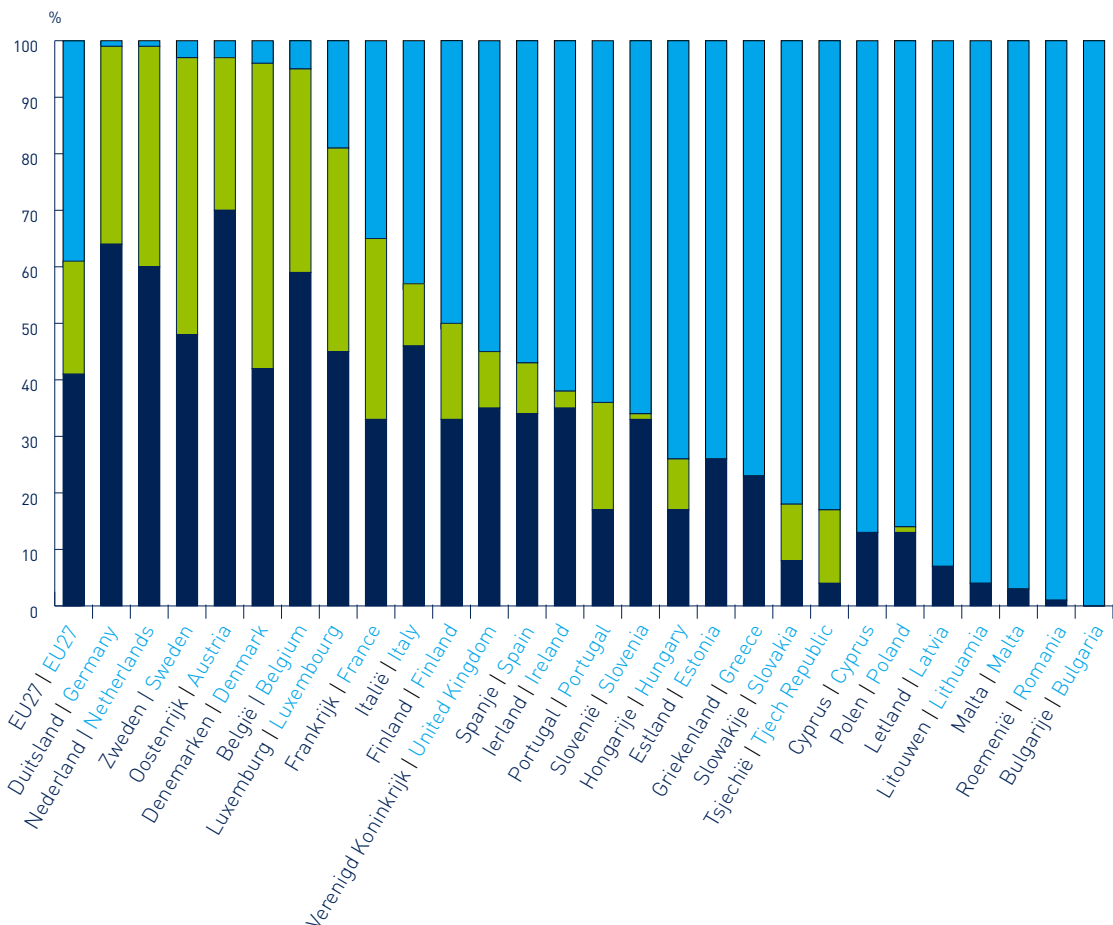

De omzet van de afvalsector bedraagt bijna 6 miljard euro per jaar

Turnover in the sector amounts to almost 6 billion euros per year

Hoe verwerken de Europese lidstaten hun stedelijk afval in 2008?
How do the EU member states process their municipal solid waste in 2008?

Storten Landfilled
Verbranden Incinerated
Recycling Recycled

Each person in the Netherlands produces 560 kilograms of waste each year

Een inwoner van Nederland produceert jaarlijks 560 kilogram afval

National policy: **Materials recycling and energy recovery**

- ▶ R1 status for the most energy-efficient waste-to-energy plants
- ▶ Exempt non-reusable and non-combustible waste from taxation
- ▶ Systems monitoring improves understanding between government and industry

NWMP2

The second National Waste Management Plan (NWMP2) came into effect on 24 December 2009. The Dutch Waste Management Association made thorough preparations for the introduction of this plan, which is of great significance for the sector, and in 2007 submitted a position paper to the government on behalf of its members. Since then the Association consulted regularly with the government about the topics covered by the plan, and in 2009 submitted formal representations to the government on the draft NWMP2.

The Dutch Waste Management Association supports the objectives of the plan and the transition to a materials policy, which aims to further reduce the environmental burdens of product and waste streams. Other positive aspects of the NWMP2 are that all waste processing facilities will in future be able to obtain a permit for an unlimited period and that the collection permits for household hazardous waste, waste oils and ship wastes will remain valid. The Dutch Waste Management Association is also pleased that the plan states that a study will be carried out into the future of the landfill sector and that the zero tariff for the incineration tax has been retained. An incineration tax does not lead to more recycling, but rather to the export of wastes and higher costs to the public.

PETER LOUWMAN
(DELTA MILIEU)

'The essential reserve waste disposal capacity provided by landfills depends on economically healthy viable operators. The huge decline in waste volumes going to landfill makes this increasingly difficult. We must therefore work towards a system less dependent on the amount of waste.'

In March 2010 the NWMP2 was amended to reflect the granting of recovery status (R1) to the most energy-efficient waste-to-energy plants. With R1 status these companies can more easily import combustible waste from countries which have a shortage of incineration capacity. The Dutch Waste Management Association has lobbied hard for this, because it brings a level playing field in the North-West European market a step closer. This change in the status of the waste-to-energy plants makes it necessary to amend the target of 60 per cent recovery of household waste included in the NWMP2 and set a new target for materials recycling. The Ministry of Housing, Spatial Planning and the Environment (VROM) will draw up the necessary details and targets in the course of 2010.

2010 Tax Plan

The Dutch Waste Management Association is vigorously promoting a reduction in the landfill tax for waste that has been recovered from old landfill sites to €0 for heavy waste and to the low rate for light waste. In 2009 the Association worked on this with the Association of Netherlands Municipalities (VNG) and the Association of Provincial Authorities (IPO). In its 2010 Tax Plan the Government has only included the reduction in the rate for light waste from the standard to the low rate. At the same time, it has raised both the standard and low rates because it claims that the tax revenues will decline as a result of this measure. The Dutch Waste Man-

agement Association expects that its proposal will result in a considerable increase in landfill remediation activity and therefore extra tax revenues, and is consequently disappointed with the Government's decision. It considers that the aim of making a start with the remediation of old landfills will now not be achieved and continues to argue for a better regulation.

JAN ROOIJAKKERS

(TWENCE AFVAL EN ENERGIE)

'The R1 status for energy-efficient waste-to-energy plants brings a level playing field a step closer and makes it possible to import combustible waste from countries with insufficient incineration capacity. This status has no effect on the operation of waste hierarchy.'

Since 1 January 2010 the tax rate for hazardous waste has been based on the volumic mass under the '1100 regulation'. Waste with a volumic mass above 1100 kg/m³ is still subject to the low waste disposal charge. This charge also applies to monostreams, which are non-combustible and non-recyclable wastes that are not mixed with other wastes and are delivered directly to the landfill operator by the producer. The monostream category includes incineration residues, which contain concentrated contaminants. They are unmixed and delivered directly to the landfill operator by the producer. In 2009 one of the members of the Dutch Waste Management Association submitted an application to the central government finance and environment departments to have these residues declared a monostream. This has not yet been granted, which has led to problems with the implementation of the 2010 Tax Plan. At the same time, the Dutch Waste Management Association approves of the key points in the amendments for hazardous waste, because they encourage the investigation of alternative processing routes and improve the effectiveness of enforcement. The Association assumes that processing routes will be explored that deliver environmental benefits and which involve realistic social costs.

Competitive Trading Act

In 2009 the government proposed amending the Competitive Trading Act by including several rules concerning government conduct on the market. It is expected that the new law will lead to little change in practice. The Dutch Waste Management Association makes no distinction between public and private shareholding and is purely interested in creating a level playing field for the whole market. The amendment to the Competitive Trading Act, which still has to go before the Senate, sets down the standards to be met by companies in the waste market.

Waste Shipment Regulation order

The revised Waste Shipment Regulation (EVOA) order came into force on 1 November 2009. In this order the Dutch government introduces the possibility of drawing up a list of 'pre-consented recovery facilities', which exempts companies that deliver the same wastes to the same waste processing facility from the need to go through a notification procedure each year. Companies that export wastes to a Dutch facility can notify deliveries for a

period of three years. The Dutch Waste Management Association has insisted on this possibility for a long time. Other European countries included this procedure in their national policies some time ago, which for several years has created disparities resulting in Dutch companies missing out on market opportunities.

Enforcement

The government wants to reduce the inspection burden on waste companies and make its regulatory function more consistent. In spring 2009 the Housing, Spatial Planning and Environment Inspectorate began a number of pilot projects with a view to effecting a gradual changeover to 'systems monitoring'. Under systems monitoring, licensing and enforcement focus more on how companies maintain their own system, for example with the use of compliance systems, and the measures they take to rectify any shortcomings. The Dutch Waste Management Association applauds this step and is taking part in the supervisory committee that has the task of evaluating the results and formulating basic principles for inspection and monitoring. The initial results from the pilot projects, in which members of the Dutch Waste Management Association are participating, indicate that systems monitoring helps to build government trust in companies. It also improves communication and mutual understanding. An important aspect that deserves further consideration is the coordination between administrative and criminal law. In the view of the Dutch Waste Management Association, a company that notifies the provincial authority that it infringed one of the conditions of its permit and has rectified the situation should not

be prosecuted by the public prosecution service. However, at the moment there is no guarantee that action will not be taken in such cases. This inhibits free and open communication between companies and the provincial authority. All those involved are currently holding discussions to find ways of providing firmer assurances on the matter.

The provincial authorities are also working to reduce the inspection burden and ensure a more consistent enforcement regime. In spring 2009 the VROM Inspectorate, the Association of Provincial Authorities (IPO) and the provincial governments established four sector teams. The Dutch Waste Management Association is participating in the sector teams for storage and handling companies and waste-to-energy plants. The sector teams act as expert pools, because each provincial authority does not always have the required in-house expertise on every activity.

Landfill Decree and Landfill (Aftercare) Act

The rules on environmental measures for landfills will have to be amended because they no longer reflect the state of technology and current practice. In recent years the composition of waste going to landfill has changed considerably and volumes have declined sharply. Experience has now been gained with various techniques and the processes active within and around the landfill body are better understood. For example, research has shown that it can be better for the environment if landfills are not capped so soon and the caps do not consist of an impermeable material, because this stops natural, stabilising decomposition processes. After landfilling, any risks to human health and the environment posed by the waste and any emissions from the landfill must be reduced. According to the Dutch Waste Management Association, the basic principle should be to achieve a state of dynamic equilibrium with the surrounding environment

within one generation (30 years), so that no further sealing and capping or aftercare is required. Further research is needed to assess the opportunities and possibilities for making landfills more sustainable. At the moment studies are underway to establish whether the results justify the costs

MICHAËL VAN HULST
(SHANKS NEDERLAND)

'We applaud the changeover to systems monitoring because it is based on trust and corporate self-responsibility. Initial experiences suggest that it improves communication and understanding between government and industry.'

and whether and how the government will consider these results when revising the Soil Protection (Landfill) Decree and the Landfill (Aftercare) Act. The Dutch Waste Management Association would like to see limit values for these residual emissions adopted in the next amendment of the Act.

Waste (Landfill Sites and Prohibitions) Decree

Following discussions with the sector, the Ministry of Housing, Spatial Planning and the Environment (VROM) decided against a comprehensive revision of the Waste (Landfill Sites and Prohibitions) Decree. However, several necessary amendments were made. The main changes were to the list of wastes prohibited from landfill, based on the sector plans in the NWMP2, and to the system for granting discretionary permits for landfilling waste. The sector takes a positive attitude to these changes, provided their application means that operators can respond better to new developments, that the criteria for obtaining discretionary permits are clear, and that non-recyclable and non-combustible wastes go to landfill. ◀

Climate policy: Crucial role for the waste sector

- ▶ Anaerobic digestion of VGF waste is growing rapidly and produces electricity, heat and fuel
- ▶ International standard for reporting greenhouse gas emissions needed
- ▶ Sustainable landfill techniques make further reductions in landfill gas emissions possible

CO₂

The waste sector plays a crucial role in climate policy. It supplies logistical services for efficient waste transport, and by recycling and processing wastes ensures the recovery of valuable raw materials and energy. These materials and sustainable energy are sources of new products. The waste sector is currently able to achieve reductions in CO₂ emissions of about 4 million tonnes. As recycling efforts are intensified and energy production optimised, this can rise to 5.5 million tonnes in 2020. The sector expects the government to provide incentives to bring this about, for example by contributing to the costs of uneconomic projects.

Measurement protocol

Climate issues are high on the European policy agenda. It is therefore desirable to have clear reporting mechanisms on the greenhouse gas emissions from waste management. In 2009 the Dutch Waste Management Association studied the various tools available for this, including the EpE protocol, which was originally developed in France. The Association believes this is a transparent and simple system that waste companies can use to draw up their carbon balances. These data can then be used to compile a national picture of the carbon performance of the waste sector as a whole. The Dutch Waste Management Association supports efforts to develop an international standard for carbon reporting because this will improve the positioning and image of waste companies. The Association considers that the EpE Protocol can be optimised to become a standard method that delivers reliable results. Dutch models

could make a contribution to this optimisation process.

Anaerobic digestion of VGF waste

Companies that process vegetable, garden and fruit (VGF) waste are increasingly turning to anaerobic digestion, introducing it as a first step in the treatment of VGF waste before the existing composting stage. Anaerobic digestion of the waste produces biogas as well as compost. Because only the rapidly decomposable fraction of the waste is converted into biogas, the recovery of energy does not affect the composting stage. The biogas is mostly used to generate electricity and heat, but some is also used as a vehicle fuel. The composters use some of the produced electricity to power their own processes, but the majority is delivered to the national grid. The heat

GER DE JONG
(DE MEERLANDEN)

'Anaerobic digestion of VGF waste is rapidly gaining ground. By producing heat, electricity and gas we contribute to sustainable energy and help climate change mitigation. Moreover, anaerobic digestion does not affect the production of compost, which is good for the soil ecology.'

is delivered locally for heating homes, offices and other facilities, such as swimming pools. It is estimated that by about 2015 the anaerobic digestion capacity could be almost 1.5 million

tonnes and deliver approximately 3000 GWh of electricity, enough to supply almost 90,000 households.

Compost certificate

Compost fixes CO₂ in the soil. Applying compost to the soil reduces the need for artificial fertilisers and pesticides. VGF Compost is also increasingly used as a peat substitute. In 2009 the Association of Dutch Greenwaste Composting Plants (BVOR) and the Dutch Waste Management Association combined their certification schemes to create a single quality label for compost: *Keurcompost*. The essence of this certification label is that companies that are members of the associations produce compost that meets the standards required under the scheme, which are set down in the evaluation criteria for *Keurcompost*. The label guarantees that the compost meets the requirements of the Fertilisers Act and possesses a number of agricultural and disease-suppressing properties.

In 2009, as in previous years, the Dutch Waste Management Association and the Association of Dutch Greenwaste Composting Plants organised a national Compost Day to publicly promote the importance of separate collection of organic waste and the value of compost. Thanks to the good weather and wider publicity, there were more visitors than in any of the previous years. Almost 20 million kilograms of VGF compost were given away free at municipal waste recycling centres, municipal depots and composting companies. This is the industry's way of thanking the public for separating their organic waste at source.

Energy from waste incineration

The expansion of incineration capacity has led to a rise in the amount of electricity generated by waste-to-energy plants. In 2009 this accounted for more than 11 per cent of all the sustainable electricity produced in the Netherlands. In the same year, the electricity generated from the combustion of other biomass, including the biomass power plants, made up 9 per cent of the total. Because electricity generation from coal and gas is rising rapidly, there is a danger of a shortage of transmission capacity in the national grid, with the risk that sustainable energy will be denied access to the national grid. At the start of 2010 the Dutch House of Representatives passed legislation giving priority of access to sustainable electricity and this is now before the

BERT KROM
(AFVALZORG HOLDING)

'Sustainable landfilling minimises the future environmental risks of landfills. Moreover, it allows us to cut the costs to society by hundreds of millions of euros because it obviates the need for perpetual aftercare.'

Senate for approval. For the short term, a proposal has been made to make better use of existing capacity by introducing a congestion management regime in which non-regulable energy sources, including waste, are given a special status.

Waste-to-energy generation will probably grow faster – and therefore make a larger contribution to CO₂ reduction – if the waste-to-energy plants can find ways to sell their residual heat. The Heat Act, approved by the Senate in 2009, provides little support for this. At the moment the government is drawing up regulations to implement the provisions of the

Act, but the way in which the concept of 'reasonable price' in the Heat Act is interpreted will not stimulate the market to develop new heat distribution projects. The Dutch Waste Management Association proposes basing this price on the total profitability of the heat supplier. This will prevent extreme profits being made as a result of exorbitant increases in the price of gas, protect customers and give the market opportunities to make space and tap-water heating more sustainable.

Secondary materials

By producing secondary materials the waste sector not only provides a solution to the scarcity of raw materials, but also helps in combating global warming. In 2009 the Dutch Waste Management Association launched the website www.avi.bodemmas.nl to familiarise clients and contractors of infrastructure projects with the secondary building material incinerator bottom ash. This residue from the incineration of household and similar commercial waste is a good quality secondary building material and has proven its usefulness in practice. The use of bottom ash in accordance with the regulations is safe for the environment and human health and limits the use of primary raw materials such as sand and gravel.

Landfill gas

Sustainable landfill techniques make it possible to achieve further reductions in landfill gas emissions. The Dutch Waste Management Association has therefore proposed to the European Commission that emission limit values should be included in the Landfill Directive. Further, research is being carried out into techniques for oxidising landfill gas, a process in which methane is converted into CO₂ to considerably reduce the greenhouse effect of these emissions, and into possibilities for gaining a better understanding of the scale and degree of reduction in landfill gas emissions. ◀

Safety: Raising safety awareness

- ▶ Health and Safety Catalogue for Waste Companies partially adopted by the Labour Inspectorate
- ▶ Catalogue is a reference for enforcement in the waste sector
- ▶ Plan for better compliance with health and safety regulations and fewer accidents

Health and Safety Catalogue

The Health and Safety Catalogue for Waste Companies was prepared in full consultation between the employee organisations (ABVAKABO/FNV, CNV Publiek, Het Zwarte Corps and LPMA), employers' organisations (WENb) and the sector (BNBS, BVOR, NVRD and DWMA). The parties reached full agreement in spring 2009 and officially adopted the Health and Safety Catalogue at the beginning of June. The sections on General Provisions, Municipal Waste Recycling Centres and Household Chemical

RENS ZWANENBURG
(INTERCHEM BV)

'The waste sector attaches great importance to safe and healthy working. People come first. Let the Health and Safety Catalogue provide the added value everyone needs to ensure responsible, competent and successful operations.'

Waste Depots, Waste Treatment, Composting, Incineration and Landfill, including provisions for diesel motor oil, were then submitted to the Labour Inspectorate for approval. The sections on Waste Collection and Sewer Maintenance were submitted in September. The section on Sewer Maintenance includes an updated version of the handbook *Safe Working in Sewers*.

In the autumn of 2009 the Labour Inspectorate approved the first sections of the Catalogue with regard to the risks of aggression and violence, workload, ergonomics and physical stress or strain. At the end of 2009 the sections on Waste Collection and Sewer Maintenance were approved with regard to the risks of aggression and violence, working alone, mental strain, ergonomics, exposure to biological agents during household waste collection, enclosed spaces, place of work and work equipment for the collection of commercial waste. Following approval, these sections came into force as a reference for

enforcement in the waste sector. For the other risks the relevant provisions in the Catalogue have to be revised and tightened up. The Inspectorate also wants to see greater compatibility between policies for risks associated with different activities. These revisions will be coordinated by a special working group. The cooperating parties are reviewing and taking action on the other points in the Catalogue that need to be improved. It is expected that the revised Catalogue will be resubmitted to the Inspectorate for review in spring 2010.

In 2009 regular consultations were instituted to review experience with the use of the Catalogue. An important first step is convincing all the relevant companies of the importance of working with the Catalogue. The Catalogue is a digital document that can be consulted online at www.arbocatalogus.net/afval and is continually under review and development. A management arrangement has been established for its maintenance.

Compliance

To further improve working conditions and safety in the waste sector, the Dutch Waste Management Association is actively promoting compliance with the health and safety regulations. According to the Labour Inspectorate, compliance in the sector is weak and the chances of accidents occurring are high. In 2009 the Association's Platform KAM (Platform for quality, health and safety, and environment) drew up an action plan for improving compliance and reducing the number of accidents. Its target for 2010 is to reduce the number of accidents to half the number in 2008 and for every company to have a certified occupational health and safety management system. The accident questionnaire is being expanded to obtain more information about the causes of accidents. The aim is for all companies to work with the Health and Safety Catalogue for Waste Companies. To raise the level of compliance, the early adopter companies will provide assistance to those that are lagging behind, with particular attention to raising awareness about safety within companies. Means of achieving the intended improvements also include exchange of information via the members' newsletter, workshops and other activities. Every company can learn from sharing information about the causes of incidents. ◀

The market: Regulation without impeding market mechanisms

- ▶ A European perspective on regulating waste streams
- ▶ Government and waste sector agree to a suspension of expanding incineration capacity until 2020
- ▶ Revision of criteria for awarding contracts for sewer maintenance work

Regulation

The waste sector has not escaped the recession. The amount of waste produced and the prices of raw materials have both fallen. In time the economy will probably pick up again, but the economic slowdown is expected to be partly structural. This makes it even more important to establish fair competition through stable economic rules, both at the national and international level. The

MARTIEN VAN DER VALK (VAN DER VALK + DE GROOT)
 'To encourage innovation and sustainable procurement, local authorities should put less emphasis on price and pay greater attention to working conditions, quality of work and environmental measures. We are holding discussions with the sector on revising the contract award criteria.'

regulation of waste streams should be steered at the European level. It is especially important to ensure efficient and effective implementation of the Waste Framework Directive, open up national borders and promote a level playing field. The Dutch Waste Management Association opposes measures that do not contribute to the establishment of a level playing field. It remains essential to have clear rules for separating waste and minimum standards for the various waste streams that contribute to reducing environmental pressures. Accelerating policy implementation, introducing an administrative order on construction and demolition waste and retaining the waste disposal charges will also help to stabilise the market and encourage more recycling and reuse of waste streams.

Covenant

The waste incineration market will move into overcapacity sooner than expected, partly as a result of the

recession. Counting all existing plant and facilities currently under construction, the Netherlands will have an incineration capacity of more than 7.4 million tonnes in 2012. According to supply prognoses, there will then be an overcapacity of at least five per cent. To prevent further expansion the government and the incineration sector agreed to regulate capacity at the end of 2009. In a covenant they agreed a suspension of any further expansion of existing facilities and construction of new facilities until 2020. At the same time, it was agreed that in spring 2010 the nine most energy-efficient waste-to-energy plants would be awarded recovery status (R1), which will make it easier for them to import combustible waste. When making this decision the government had an eye on the implementation of the Waste Framework Directive, which comes into force in the member states at the end of 2010. The existing facilities that meet the standards for R1 status are Afval Energie Bedrijf in Amsterdam, ARN in Weurt, AVR in Rozenburg, AZN in Moerdijk and part of the Twence facility in Hengelo. The following facilities currently under construction or overhaul also meet the requirements: BAVIRO in Roosendaal, HVCafvalcentrale in Dordrecht, E.On in Delfzijl and Omrin in Harlingen. The relevant parties will review the operation of the covenant in December 2015, when the Second National Waste Management Plan expires.

Kempenbaan

The Dutch Waste Management Association attaches great importance to the remediation of old landfill sites in the interests of environmental quality and good land use planning, but this should be done according

WILLEM GEERLING (ATTERO)

'The regulation of waste streams should be steered at the European level. Of prime importance are effective implementation of the Waste Framework Directive, open borders and promoting a level playing field.'

to the rules. In 2009 the Association initiated legal proceedings against the Municipality of Tilburg because discussions with the municipal council and the provincial government of Noord-Brabant did not result in a change in their approach to the remediation of the former Kempenbaan landfill. The municipal council was not complying with the current waste management arrangements. Only material that meets the requirements set down in the Soil Quality Decree may be used on the site. If necessary, the waste can be immobilised or decontaminated, while non-recyclable and non-combustible

waste must be processed by companies that are licensed to process or landfill wastes. In 2009 the Dutch Waste Management Association lodged a notice of objection to the decision to go ahead with the remediation plan. At the beginning of 2010 the Council of State suspended the decision by the provincial government, which means that the Municipality of Tilburg cannot proceed with its plans.

Quality of sewer maintenance

The sewer inspection and cleaning companies consider quality to be of paramount importance and are arguing for a revision of the criteria for awarding contracts for sewer maintenance work. They are concerned that too much emphasis is being put on price alone, which restricts opportunities for innovation and sustainable procurement. In 2009 the Dutch Waste Management Association, CROW and RIONED started discussions about a revision of the contract award criteria to give greater weight to working conditions, quality of work and environmental measures. When contracting out work local authorities should consider aspects like disturbance and inconvenience to the public during works, risk management, good public information, agreeing to a fixed price without invoicing for additional work, and measures to protect the environment. The companies also propose amending the Sewer Cleansing Assessment Guidelines. ◀

European policy: Stimulating recycling and energy recovery

- ▶ Diligent waste management has a key role to play in a sustainable society
- ▶ European rules for separate collection and processing of biowaste
- ▶ Set European criteria for end of waste and emission standards

Agenda

In 2009 the Dutch Waste Management Association set out key principles for the development of European policy in its 'European Agenda'. This sets out the Association's views on working towards a level playing field, promoting recycling and stimulating energy recovery. The Dutch Waste Management Association also expects that the EU will work to establish practicable rules, standards, and oversight and control of implementation. Lastly, the Agenda calls attention to the key role waste management has to play within a sustainable society. To keep its members involved in the development and implementation of European policy, the Association held a 'Europe Day' on 22 September 2009 when several important EU policy issues were discussed.

Waste Framework Directive

The revised EU Waste Framework Directive was adopted at the end of 2008. The directive requires several policy changes, preparations for which began in 2009. These include the management of biowaste, the end-of-waste status and the distinction between recovery (R1) and disposal (D10) of waste.

Biowaste Directive

According to the European Commission there is currently no preferred option for processing biowaste, because this is highly dependent on national or local circumstances. In a response to the Commission's 2008 Green Paper on the need for a biowaste directive, the Dutch Waste Management Association announced that in view of the value of compost and the potential for recovering energy from organic waste streams

it is in favour of European legislation on the management of biowaste. A system for the separate collection and processing of biowaste into compost and biogas can be implemented in a cost-effective manner at various scales. Making separate collection mandatory would also contribute to achieving the European landfill reduction targets and the targets for recycling household waste set down in the Waste Framework Directive. According to the Dutch Waste Management Association, energy generation should never be the only goal of separate collection and processing of biowaste, because this involves the loss of important nutrients. Besides provisions on separate collection and processing standards, the directive should therefore also contain quality standards for compost.

Not all member states are convinced of the need for Europe-wide mandatory collection, including the Dutch government, which considers separate collection to be primarily the responsibility of the local authorities. The Dutch Waste Management Association is disappointed by this position and is discussing the matter with the Ministry of Housing, Spatial Planning and the Environment. It is expected that in 2010 it will become clear whether additional European measures will be taken to step up energy and materials recovery from biowaste.

End of Waste and REACH

In 2009 studies were carried out to determine the criteria for determining when various waste streams cease to be waste. These waste streams are iron/steel, aluminium, paper and

glass. They can deliver considerable added value, because there is an international market for them. When it obtains 'end-of-waste' status, a waste becomes a product or raw material and no longer falls under the waste legislation. By introducing this measure, the European Union aims to reduce administrative costs and paperwork, and stimulate the development of the recycling society. The Dutch Waste Management Association attaches

FREEK VAN EIJK
(SITA NEDERLAND)

'The waste sector must not forget its prime responsibility to public health and environmental protection, however important the raw materials economy is for our industry.'

great importance to setting European criteria for end of waste because this will contribute to establishing a level playing field. The Association also argues for the application of the REACH Regulation in the procedure for establishing end-of-waste criteria. As soon as wastes like scrap metal, solvents, waste oils and plastic pellets cease to be waste and become products, they may fall within the scope of the REACH Regulation. This can lead to extra work for waste companies, which will negate the intended reduction in the administrative burden. The consequences for metal and aluminium producers are likely to be positive; they do not have to register substances under REACH because this has already been done

by the primary producers. Another concern is the importance of publishing information about the registered substances. To have their end-of-waste materials placed outside the operation of the REACH Regulation, recycling companies must be able to demonstrate that these materials are the same as the registered substances. From the discussions held at the European level it appears that recycling companies will be able to decide themselves whether the processed waste for which European end-of-waste criteria have been established are to be classified as a product or not. This freedom of choice is important because it is still unclear exactly what consequences the REACH Regulation will have.

European guidance on R1

To determine the difference between waste recovery (R1) and disposal (D10) operations, the European Commission is preparing a guidance document which includes a calculation for energy efficiency. This will be elaborated under the comitology procedure, which means that the Commission takes account of the views of a committee of experts from the member states. In 2009 the Commission established a working group for this purpose consisting of representatives from industry and non-governmental organisations, including a representative from the Dutch Waste Management Association. The Commission has made the preparation of the guidance document one of its priorities and expects to complete the process by the end of 2010. In anticipation of this, the Dutch government decided to award R1 status to the most energy-efficient waste-to-energy plants in the Netherlands per 25 March 2010.

Emissions directive

The development of the Industrial Emissions Directive (IED) is a result of the revision of the IPPC Directive, which led to the recasting of various sectoral directives, including the Waste

Incineration Directive. The Dutch Waste Management Association applauds the attempts being made to harmonise and simplify the legislation, but is keeping a careful watch on the workability of the new legislation. For example, the waste sector opposes the proposal by the Council of Environment Ministers to offer the competent authorities the option of setting stricter emission standards than are achievable with the best available techniques (BATs) without providing justification for doing so. This will lead to disparities between member states. It will also have the effect of weakening the position of stakeholders in the establishment of BATs, because the responsibility for compiling them will shift towards the member states, and particularly the European Commission. The Dutch Waste Management Association considers the likelihood of small processing plants falling outside the scope of the IED to be an undesirable development. It will have negative consequences for the climate, lead to unfair competition and provide no incentive to innovate. To avoid differences in interpretation within Europe, it is also essential that the IED clearly states the differences and relations between emission limits and operational values. The second reading of the IED in the European Parliament has been included in the 2010 timetable.

Annexes to the Landfill Directive

The Dutch Waste Management Association is lobbying hard to amend the provisions on landfill gas, capping and aftercare in the annexes to the Landfill Directive. The sector hopes that this will contribute to further CO₂ reductions and optimal environmental protection. At the same time, these changes should lead to better compliance with the directive. In a letter of support, the Dutch Waste Management Association made several suggestions for amending the directive to include emission limit values for landfill gas. ◀

The recycling society: Refining the supply chain approach

- ▶ Integrate C2C philosophy into waste policy
- ▶ More forceful and targeted policy implementation needed to achieve recycling targets
- ▶ Better source-separation of VGF waste, bulky household waste and construction and demolition waste

Product life-cycle policy

The Dutch Waste Management Association supports the government's vision of integrating the Cradle to Cradle (C2C) philosophy into national waste policy (in essence a refinement of the Dutch supply-chain-oriented waste policy). The idea is that waste companies share their practical experience with manufacturers to help design sustainable products by looking at the whole life cycle from production to end of life, which reduces environmental pressures throughout the whole product chain. In 2009 the Dutch Waste Management Association and the Association for Refuse and Cleansing Management (NVRD) discussed the possible details of this policy with the Ministry of Housing, Spatial Planning and the Environment (VROM). The sector believes much can be done in the Netherlands to further develop this product chain policy, but made it clear that because many manufacturers operate globally consideration should first be given to international constraints. The Dutch Waste Management Association endorses the ambitious targets of the waste chain pilot projects for

closing specific raw materials cycles and achieving a 20 per cent reduction in environmental pressures by 2015. Besides correctly monitoring progress towards the objectives, the Association believes it is just as important to set in motion the transition towards the supply-chain-oriented waste policy. The sector considers producer responsibility and sustainable procurement to be supporting instruments. The Dutch Waste Management Association also underlines the importance of match-making. In addition to the general transfer of knowledge and contact via forums and consultative arrangements, the Association believes there should also be opportunities to enter into bilateral arrangements without having to share competitively sensitive information.

Stimulate recycling

In the interests of the recycling society and achieving recycling targets, implementation of existing policy should be more vigorous and focused, especially on the separate collection and processing of vegetable, garden and fruit (VGF) waste and bulky household waste, for example via the

municipal waste recycling centres. Only then will it be possible to achieve the 60 per cent recycling target for household waste. The recycling of plastic packaging can also make a contribution towards achieving this target. Nonetheless, the benefits of accelerating the implementation of existing policy should be in proportion to the costs. To improve separation at source and the recycling of construction and demolition waste, the Dutch Waste Management Association supports the adoption of a general administrative order on construction and demolition. In 2009 the environment ministry began drafting such a regulation in consultation with the sector. It is expected that a new draft text will be available in spring 2010.

Sustainable procurement

From 1 January 2010 all central government departments are obliged to factor sustainability criteria into their procurement policies. The Dutch Waste Management Association sup-

DIEDERIK GIJSBERS
(VAN GANSEWINKEL GROEP)

'Waste is the basis for raw materials and energy. In line with the Cradle to Cradle philosophy the waste sector is working with manufacturers on sustainable product design to reduce the environmental burden across the whole product chain.'

ports this principle, which will make public services more environmentally friendly and raise recycling rates. In 2009 the criteria for the collection and processing of household waste were scrapped. The Dutch Waste Management Association regrets this move, because criteria that promote sustainability in the sector and contribute to a level playing field always deliver added value for the environment, citizens, local authorities and the business community.

In the opinion of the Dutch Waste Management Association the manual on sustainable procurement in the civil engineering sector does not contain sufficiently binding criteria for the use of secondary building materials, including bottom ash. The Association calls on the government to make the use of secondary materials a condition for the award of contracts. The government's Sustainable Procurement programme department has stated that various attempts were made to formulate a specific criterion for stimulating recycling and reuse based on an objective LCA calculation tool. However, this proved unfeasible because it can be at odds with the proposed integrated approach.

Packaging waste

The environment ministry (VROM) and Nedvang (an organisation established by Dutch producers and importers of packaging materials, distributors and trade organisations) argue that the handling and processing of packaging

waste and the collection of industrial packaging waste should be subject to certification. Monitoring is important for the packaging industry and the local authorities. During 2009 the Dutch Waste Management Association was closely involved in the certification procedure, which is being managed by a 'supervisory committee for the certification of waste companies' established for this purpose by Nedvang. In its discussions with Nedvang, the

WIM VAN LIESHOUT
(HVC GROEP)

'Raising the rate of separate collection of VGF waste and bulky household waste is an essential step towards the recycling society and achieving the 60% recycling target for household waste.'

Dutch Waste Management Association emphasised that the current ISO certificates should be a leading consideration when coming to decisions on certifying companies. The Association believes that additional requirements should only be made if it is clear that existing systems provide insufficient guarantees that reliable statistics on recycling results will be made available. The Dutch Waste Management Association wants to work towards a declaration of intent in which waste companies agree to deliver reliable information, without the imposition

Vereniging Afvalbedrijven: belangenbehartiger voor de gehele afvalketen

De Vereniging Afvalbedrijven behartigt op nationaal en internationaal niveau de belangen van afvalbedrijven die actief zijn in de gehele keten. De bedrijven houden zich bezig met het inzamelen, recyclen, bewerken, sorteren, vergisten, composteren, verbranden en storten van afval. Ook bedrijven die actief zijn in het rioleringsbeheer zijn lid. De Vereniging Afvalbedrijven streeft naar een gezond en evenwichtig ondernemingsklimaat in Nederland en Europa en staat voor een doelmatig en duurzaam afvalbeheer. De Vereniging Afvalbedrijven is een gesprekspartner voor overheden en andere

instanties. De brancheorganisatie vertegenwoordigt zo'n tweederde van de Nederlandse afvalmarkt. Het Verenigingsbureau is gehuisvest in 's-Hertogenbosch en heeft een kantoor in Brussel.

Meer informatie over de Vereniging Afvalbedrijven en haar leden en de ontwikkelingen in het afgelopen jaar zijn te vinden op: www.verenigingafvalbedrijven.nl. De afdelingssecretarissen (zie organigram) kunnen meer informatie over de specifieke onderwerpen geven.

Dutch Waste Management Association: representing the interests of the whole waste chain

The Dutch Waste Management Association represents the interests of Dutch waste companies at both the national and international level. Our members are active throughout the whole waste chain and are responsible for waste collection, recycling, processing, incineration and landfill. Some companies are active in sewer maintenance. The Dutch Waste Management Association works for a healthy and balanced business climate in the Netherlands and Europe and promotes efficient, practicable and sustainable waste management. The Dutch

Waste Management Association represents its members in negotiations with government and other organisations. The Association represents about two-thirds of the Dutch waste market. Our head office is in 's-Hertogenbosch, the Netherlands, and we have a European office in Brussels.

More information about the Association and its members and about developments over the last year is available on our website: www.dwma.eu. The section secretaries (see organisation chart) can provide more information on specific topics.

Gegevens april 2010 | Data at April 2010

Organigram | Organisation chart

Vertegenwoordigers in internationale organisaties Representatives in international organisations

CEWEP, de Europese brancheorganisaties van afvalverbranders | [Confederation of European Waste-to-Energy Plants, CEWEP](#)
Jan Manders (EFWC), vice-voorzitter | vice-chair
Werkgroep Reststoffen | [Residues Working Group](#)
Wil Sierhuis (HVC)

ECN, de Europese brancheorganisaties van composteerders | [European Compost Network, ECN](#)
John van Haeff (Attero), bestuurslid | board member

FEAD, de Europese koepelorganisatie van afvalbrancheorganisaties | [European Federation of Waste Management and Environmental Services, FEAD](#)
Adriaan Visser (SITA), lid van het presidium van FEAD | [Member of FEAD Presidency](#)

Commissie 1, Wet- en regelgeving / Markt | [Committee 1, Legal Aspects / Market](#)
Ton Goverde (Van Gansewinkel Groep)

Commissie 2, Technische Standaarden inclusief Inzameling | [Committee 2, Technical Standards including Collection](#)
Stefan de Jong (SITA), voorzitter | chair

Commissie 3, Gevaarlijk afval, afvaltransport en ADR | [Committee 3, Hazardous Waste, Shipments & ADR](#)
Jan Goedhart (Van Gansewinkel Groep)

Commissie 4, Materiaalhergebruik | [Committee 4, Material Recovery](#)
Filip Dings (SITA)
Subcommissie REACH | [Subcommittee REACH](#)
Wobbe van der Meulen (SITA)
Subcommissie Organisch hergebruik | [Subcommittee Organic Recovery](#)
John van Haeff (Attero)
Experts Einde Afval | [Experts on End of Waste](#):
Jan Thewissen (Shanks), metaal schroot en koper | [scrap metals and copper](#)
Martin van Tuyl (SITA), papier | [paper](#)
Pieter Bartels (Van Gansewinkel Groep), glas | [glass](#)

Commissie 5, Energiewinning | [Committee 5, Energy Recovery](#)
Dick Spanjaard (Attero)
Subcommissie Klimaatverandering | [Subcommittee Climate Change](#)
Michael Sanders (Attero)

Commissie 6, Storten | [Committee 6, Landfill](#)
Heijo Scharff (Afvalzorg Holding), vice-voorzitter | vice-chair
Commissie 7 BREF Afvalbehandeling | [Committee 7 BREF Waste Treatment](#)
Ton Goverde (Van Gansewinkel Groep)

Aangesloten leden | Members

- Afvalbeheer Noord-Groningen
- N.V. Afvalverbranding Zuid-Nederland (AZN)
- Afvalverwerking Stainkoeln B.V.
- Afvalverwijdering Rivierenland (AVRI)
- N.V. Afvalzorg Holding
- Van den Akker Cleaning & Inspection Services B.V.
- AKZO Nobel Base Chemicals B.V.
- Attero
- Bredox B.V.
- DELTA Milieu B.V.
- A. van Dorrestein B.V.
- DRSH N.V.
- Dusseldorp Groep B.V.
- Ecomineraal
- E.ON Energy from Waste Delfzijl b.v.
- Feniks Recycling
- Van Gansewinkel Groep
- Gemeente Amsterdam Afval Energie Bedrijf
- GMB Holding B.V.
- GP Groot B.V.
- Heros Sluiskil B.V.
- Heru B.V.
- Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
- HVC Groep
- Inter-Che-M B.V.
- Jansen Rioolreiniging
- Koeweit Oliehandel B.V.
- De Meerlanden Holding N.V.
- Olie-inzameling Zuid-Oost Nederland (Ozon) B.V.
- M.J. Oomen Leidingtechniek B.V.
- W.A. van Peperzeel B.V.
- Remat Chemie B.V.
- Remondis Argentia B.V.
- Reststoffenunie Waterleidingbedrijven B.V.
- Shanks Nederland B.V.
- SITA Nederland Holding
- NV Slibverwerking Noord-Brabant
- Sortiva BV
- Stadsgewest 's-Hertogenbosch
- Teeuwissen Rioolreiniging B.V.
- Twence Afval en Energie B.V.
- Van der Valk + de Groot B.V.
- Veluwe Afval Recycling (VAR) B.V.
- Wolfswinkel Reiniging
- Wubben Handelsmaatschappij B.V.
- ZAVIN C.V.

Bestuur Vereniging Afvalbedrijven | Board of the Dutch Waste Management Association

- ir. P.H. (Pieter) Hofstra, voorzitter | chair
- W.L. (Willem) Geerling (Attero), vice-voorzitter | vice-chair
- mr. D.T.G. (Diederik) Gijsbers (Van Gansewinkel Groep), vice-voorzitter | vice-chair
- ing. A.H. (Bert) Krom (Afvalzorg Holding), penningmeester | treasurer
- ir. F.C.A.A. (Freek) van Eijk (SITA)
- mr. M.P.A. (Michaël) van Hulst (Shanks Nederland)
- drs. G.J. (Ger) de Jong (De Meerlanden)
- ir. W.C.H. (Wim) van Lieshout (HVC Groep)
- ing. P. (Peter) Louwman (Delta Milieu)
- ir. J.T.P.M. (Jan) Rooijackers (Twence Afval en Energie)
- ir. M.P.J.T.E. (Martien) van der Valk (Van der Valk + De Groot)
- L. (Rens) Zwanenburg (InterChem BV)
- ir. D. (Dick) Hoogendoorn (directeur Verenigingsbureau), secretaris | secretary

Colofon | About this publication

Het Jaarbericht 2009 is een uitgave van | This Annual Report 2009 is published by

Vereniging Afvalbedrijven | [Dutch Waste Management Association](#)
Postbus | P.O. Box 2184
5202 CD 's-Hertogenbosch
t. +31 (0)73 - 627 94 44
f. +31 (0)73 - 627 94 49
info@verenigingafvalbedrijven.nl
www.verenigingafvalbedrijven.nl
www.dwma.eu

Engelse tekst | [translation](#)
Derek Middleton, Zevenaar

vormgeving | [design](#)
ontwerpburo suggestie & illusie, Utrecht

drukwerk | [printing](#)
S&B Druk, Oss

april 2010 | [April 2010](#)

tekst en redactie | [text and editing](#)
Vereniging Afvalbedrijven | [Dutch Waste Management Association](#), Daniëlle van Vleuten